

Memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet over de onderwijsinternaten

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

Het decreet over de onderwijsinternaten geeft de onderwijsinternaten een eigen heden-daagse regelgeving. Op die manier worden de onderwijsinternaten erkend als een volwaardige sector binnen onderwijs.

De huidige regelgeving is verouderd, ze dateert van begin jaren 80 van de vorige eeuw of zelfs ouder en ze werd nooit wezenlijk aangepast. Ze is weinig samenhangend en heeft heel wat hiaten.

Door het decreet over de onderwijsinternaten wordt de sector onderwijsinternaten in staat gesteld om de maatschappelijke verwachting die ten aanzien van hen geldt, in te vullen. De nieuwe regelgeving biedt een kader van waaruit de onderwijsinternaten de uitdagingen van vandaag en morgen op een adequate manier tegemoet kunnen treden.

Het motto van de conceptnota van 13 november 2020 'Onderwijsinternaten, een plaats binnen de samenleving', die de basis vormde voor het decreet over de onderwijsinternaten is behouden. Er is oog voor het onderwijsinternaat als organisatie, de fysieke plaats waar jonge mensen zullen verblijven en begeleid worden, maar evenzeer voor de voor de plaats (rol) die het onderwijsinternaat inneemt binnen de samenleving.

Een onderwijsinternaat is veel meer dan zijn hotelfunctie (bed, bad, brood). Ouders en internen verwachten dat een onderwijsinternaat de jongeren begeleidt en vormt. Maar, er zijn ook grenzen aan wat we verwachten van onderwijsinternaten.

Het decreet bevat heel wat bepalingen die rechtstreeks of onrechtstreeks refereren naar de maatschappelijk verwachting t.a.v. de onderwijsinternaten (opdracht, erkenningsvoorwaarden, het Referentiekader voor Onderwijsinsulaatskwaliteit (RiK), ...).

In het huidige landschap zijn er 8 verschillende soorten organisaties (min of meer 'erkenningvormen') met elk een eigen systematiek voor het toekennen van omkadering en werkingsbudget (drie daarvan zijn van toepassing op slechts '1' instelling).

We komen tot één regelgeving waarmee we de gemeenschappelijke punten vatten, maar waarmee we ook de diversiteit binnen de sector onderwijsinternaten recht aan doen.

Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget (en de gehele regelgeving) waarbij er wel oog is voor objectieve verschillen die er kunnen zijn tussen verschillende onderwijsinternaten (bv. de introductie van doelgroepomkadering).

Met dit decreet waarborgen we een gelijke behandeling van gelijke situaties, zowel wat de onderwijsinternaten als hun internen betreft. Het belang van de betrokken jongeren primeert. Vormen van discriminatie, zowel ten aanzien van de jongeren als ten aanzien van de besturen worden uitgesloten.

Onderwijsinternaten zijn zelfstandige organisaties die in partnerschap, met verschillende actoren, hun rol binnen het onderwijslandschap opnemen. We doen appel op het beleidsvoerend vermogen van de besturen en het personeel, door het decreet faciliteren we hen daar ook toe. Het decreet over de onderwijsinternaten is zo beperkt mogelijk gehouden en er is maximale autonomie voor de besturen en hun personeel bij het concreet organiseren en uitwerken van hun aanbod.

2. Impactanalyse - JoKER

De maatregelen die het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks raken (jongeren- en kindeffectrapport (JoKER)), worden in deze rubriek toegelicht.

2.1. Samenvatting

Met het decreet over de onderwijsinternaten komt er een coherente regelgeving voor onderwijsinternaten en hun internen.

Net als bij niveaudecreten omvat het decreet over de onderwijsinternaten alle aspecten die van belang zijn voor het kwaliteitsvol functioneren van de onderwijsinternaten.

Naast de bepalingen in het decreet zelf vormen de artikelen de rechtsgrond voor de verdere uitwerking in besluiten van de Vlaamse Regering.

2.2. Probleembeschrijving

Het decreet over de onderwijsinternaten is een 'niveaudecreet' dat handelt over alle aspecten van het onderwijsinternaatsgebeuren. Voor elke artikel is een reden en is er een onderbouw.

De belangrijkste redenen om te komen tot een vernieuwd en omvattend regelgevend kader voor onderwijsinternaten zijn:

- de bestaande, huidige, regelgeving t.a.v. onderwijsinternaten werd samengebracht in het deel III 'Internaten en tehuizen voor kinderen met ouders die geen vaste verblijfplaats hebben' van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016. Maar, die samengevoegde (gecodificeerde) regelgeving is verouderd, niet coherent en vertoont veel hiaten;
- het belangrijkste probleem met de bestaande regelgeving is dat deze is samengesteld uit verschillende, aparte, soms zeer particuliere deelregelgevingen. Waarvoor gelijke situaties op een zeer ongelijke manier behandeld worden, hetgeen een vorm van discriminatie is.

2.3. Beleidsdoelstelling

Het decreet over de onderwijsinternaten heeft als beleidsdoelstelling:

- de regelgeving moderniseren, aanvullen waar nodig (maar ook niet meer dan nodig) om zo een degelijke basis te vormen voor de werking van de onderwijsinternaten;
- faciliteren van de werking van de onderwijsinternaten gericht op het kwaliteitsvol verblijf en de begeleiding van de kinderen en jongeren die er interne zijn;
- rechtszekerheid bieden voor de internen, de ouders, de onderwijsinternaten en de besturen;
- gelijke behandeling garanderen.

2.4. Opties

Gelet op de probleembeschrijving (verouderde, onvolledige regelgeving) is er voor de grote beleidskeuze 'de opmaak van nieuwe regelgeving' in wezen geen alternatief. De nuloptie zou immers betekenen dat de bestaande regelgeving ongewijzigd blijft, wat geen reële optie is omdat op die manier de bestaande problematiek precies bestendig wordt.

Gelet op de huidige regelgeving die decretaal verankerd is en de noodzaak om zaken die in relatie staan tot het onderwijs bij decreet te regelen, is er ook geen mogelijkheid voor een andere wijze dan het uitwerken van een decreet, met daaruit voortvloeiende besluiten van de Vlaamse Regering.

2.5. Analyse van de effecten

Het decreet over de onderwijsinternaten is een volwaardig niveaudecreet met daarin alle typische aspecten van een niveaudecreet.

Goede regelgeving komt de betrokken jongeren altijd ten goede, een versterkt onderwijsinternaat kan de interne op een meer adequate wijze benaderen. Maar, uiteraard heeft niet elke bepaling van het decreet een even grote en rechtstreekse impact op de kinderen en jongeren die in het onderwijsinternaat zullen verblijven en er begeleid worden.

Bij de artikelen en regelingen die rechtstreeks ingrijpen op de situatie van de kinderen en jongeren kan de volgende toelichting gegeven worden:

Artikel	De regeling	Het effect
4	Opdrachtverklaring voor de onderwijsinternaten	<p>Legt voor de gehele lezing van het decreet vast dat alle bepalingen gezien moeten worden in functie van het kwaliteitsvol verblijf van de interne en de begeleiding van de interne. De focus ligt niet op de structuren (hoewel die belangrijk zijn), de focus ligt op de interne.</p> <p>Daarnaast geeft dit artikel duidelijk aan wat de finaliteit van het onderwijsinternaat is. Dit is belangrijk om de plaats en de positie van het onderwijsinternaat binnen het bredere maatschappelijke veld te zien, zodat valse verwachtingen en niet ingevulde zorgnoden van jongeren vermeden kunnen worden.</p>

6	Erkenningsvoorwaarden	<p>Vanuit het gerichte effect op kinderen en jongeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de mensen- en kinderrechten, die niet voor niets in deze context voorop (als eerste erkenningsvoorwaarde) gesteld worden; • de link met het referentiekader onderwijsinternaatskwaliteit (RiK); • openheid t.a.v. alle internen; • het rookverbod dat wordt open getrokken tot alle vormen van middelenmisbruik.
13	Participatie	<p>Introductie van de decretale verplichting tot het voeren van een participatiebeleid. Er worden slechts twee raden verplicht, de internenraad is er daar één van.</p>
15	Inschrijving van een interne waarvan het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening	<p>Voor de inschrijving van een interne waarvan het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening worden er twee garanties ingebouwd op een verder kwaliteitsvol traject binnen het onderwijsinternaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de inschrijving kan pas na een aanmelding waar alle actoren betrokken bij het kind betrokken zijn, zodat het onderwijsinternaat goed geïnformeerd is over de jongeren en de zorgnoden die zich stellen; • er worden tussen onderwijsinternaat en het werkveld van Welzijn concrete afspraken gemaakt over het verdere traject en de ondersteuning die zal geboden worden aan het onderwijsinternaat.
17 - 22	Tuchtprocedures	<p>De regeling kadert in een algemene bepaling dat er enkel een einde gesteld kan worden aan een inschrijving in het onderwijsinternaat op een decretaal vastgelegde grond.</p> <p>Tucht kan daar evident een grond voor zijn, de decretale regeling geeft aan alle betrokkenen de nodige rechtszekerheid en veiligheid en waarborgt het recht om gehoord te worden en zich te verdedigen.</p>
23	Het reglement	<p>Zeer belangrijk document binnen de relatie interne-ouders-onderwijsinternaat. Geeft alle betrokkenen, onder het motto 'goede afspraken maken goede vrienden' de nodige zekerheden</p>

		over het verdere verloop van het verblijf in het onderwijsinternaat.
24	De financierings- en subsidiëeringsvoorwaarde 'voldoende personeel'	De rationalisatienorm ligt niet bij het aantal internen (slechts onrechtstreeks) maar wel bij de organiseerbaarheid van het onderwijsinternaat. Op deze wijze wordt bewaakt dat het onderwijsinternaat over voldoende personeel beschikt om een verblijf in alle veiligheid, in de brede betekenis van het woord te realiseren.
25 (30)	De regeling voor de omkadering	De regeling voor de omkadering zorgt ervoor dat er meer omkadering (meer begeleiding) wordt toegekend dan voorheen en dat er bij de toekenning van de omkadering rekening gehouden wordt met drie doelgroepen die extra krijgen (internen die ingeschreven zijn in het kleuteronderwijs, jongeren met jeugdhulp en jongeren met een verslag IAC/BuO).
		Daarnaast kan het onderwijsinternaat de omkadering ruimer inzetten (voor personeelsleden vanuit verschillende disciplines zodat er meer diversiteit in de benadering van jongeren kan komen en het bestuur kan inspelen op de concrete situatie van de interne jongeren.
28	Omkadering voor de bijkomende verblijfsdagen	Het gaat hier om een omslag in de benadering van de onderwijsinternaten die jongeren opvangen tijdens weekends en vakanties. De huidige regeling die eerder uitgaat van de 'erkenning' als 'tehuis' wordt omgevormd naar een regeling die uitgaat in het ondersteunen van daadwerkelijk georganiseerde opvang op de bijkomende verblijfsdagen. Op deze wijze worden deze jongeren op een meer professionele wijze benaderd.
47	Uitzonderlijke maatregelen in uitzonderlijke situaties	In zeer uitzonderlijke situaties, zoals een coronapandemie, moeten er soms heel snel maatregelen genomen kunnen worden. Ook maatregelen buiten de bestaande regelgeving in decreten en besluiten. Door dit artikel kan de Regering, maar uiteraard zeer strikt afgebakend tot uitzonderlijke situaties, op korte termijn maatregelen nemen zonder de gebruikelijke procedures tot wijziging van regelgeving te moeten volgen. Op die wijze kan het effect van de uitzonderlijke omstandigheid op de jongeren snel aangepakt worden.

2.6. Uitvoering, handhaving en evaluatie

Kernelement van de gehele oefening is het referentiekader onderwijsinternaatsskwaliteit (RiK) en het toezichtskader onderwijsinternaatsskwaliteit (TiK) dat daaruit voortkomt. In het RiK en het TiK staat uiteraard de interne centraal, maar het toezicht omvat de gehele werking van het onderwijsinternaat. Het RiK is een vrij nieuw gegeven, het toezichtskader is in volle ontwikkelingen, de try-outs hebben recent plaatsgevonden. Belangrijk is dat toezicht op de internaten tot nu toe beperkt was tot de controle van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). Door het RiK en het TiK komt toezicht in een systematiek van doorlichtingen met bijzonder veel aandacht voor de inhoudelijke werking van de onderwijsinternaten, waarbij BVH uiteraard ook belangrijk blijft.

Met het decreet over de onderwijsinternaten wordt er een belangrijke stap gezet voor de onderwijsinternaten maar het proces van permanente verbetering stopt niet. Het nieuwe decreet over de onderwijsinternaten zal de basis vormen voor verdere beleidsontwikkeling tot toekomstige verbeteringen die leiden tot een hoger welbevinden van de interne in het onderwijsinternaat.

2.7. Consultatie

Interne consultatie:

Er is structureel interne consultatie tussen departement, agentschappen en kabinet bij de totstandkoming van dit decreet. De teksten worden onderworpen aan een uitvoeringstoets bij de agentschappen (AGODI, Onderwijsinspectie) en waar nodig en mogelijk bijgestuurd door het departement.

Externe consultatie:

De externe consultatie bestaat uit de adviezen van de strategische adviesorganen (VLOR, SERV), de sociale partners tijdens onderhandelingen (vakbonden, het GO! - Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en de onderwijskoepels die de inrichtende machten van de verschillende netten vertegenwoordigen), juridisch advies (Raad van State, Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)). Er is ook het politiek bijsturen tijdens het besluitvormingsproces vanuit de verschillende leden van de Vlaamse Regering.

3. Toelichting bij de adviezen

Na de eerste principiële goedkeuring door de Regering op 15 juli 2022 werden er op basis van verschillende adviezen en besprekingen een aantal wijzigingen aan het decreet aangebracht.

Voornaamste (inhoudelijke) wijzigingen (in volgorde van het decreet):

1. Toezicht op de financiële middelen wordt beperkt tot toezicht op het werkingsbudget. Vermits het toezicht beperkt is tot de financiële middelen die de overheid toekent is het financiële toezicht geen erkenningsvoorwaarde, maar een financierings- of subsidiëeringsvoorwaarde geworden.
2. De mogelijkheid om middels een 'samenwerkingsovereenkomst met een jeugdhulp-aanbieder' te voldoen aan de financierings- of subsidiëeringsvoorwaarde 'organiseerbaarheid' zonder dat de minimum ORE-norm gehaald wordt, wordt gekoppeld aan de voorwaarde dat de in het onderwijsinternaat ingeschreven internen minstens 6.348

ORE (voldoende voor een halftijdse directie) genereren. Dit aantal kan gehaald worden met zes internen die verder geen doelgroep-ORE genereren.

De minimale inhoud van deze samenwerkingsovereenkomst is nu in het decreet opgenomen en niet in het komende uitvoeringsbesluit zoals eerst voorzien.

3. De mogelijkheid om door het aankopen van ORE, vanuit eigen middelen, te voldoen aan de financierings- of subsidiëringsvoorwaarde 'organiseerbaarheid' zodat op die manier de minimum ORE-norm gehaald wordt, wordt gekoppeld aan de voorwaarde dat de in het onderwijsinternaat ingeschreven internen minstens 12.875 ORE (voldoende voor een voltijdse directie) genereren. Dit aantal kan gehaald worden met twaalf internen die verder geen doelgroep-ORE genereren.
4. De leeftijd tot wanneer internen financier- of subsidieerbaar zijn wordt beperkt tot de leeftijd van 21 jaar, met uitzondering van de leerlingen in het derde leerjaar van de derde graad (in de wandeling: het zevende jaar) en studenten in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs (HBO5), waar de grens op 25 ligt. Als samenleving dragen we verantwoordelijkheid, niet enkel voor het onderwijs zelf maar ook voor de toegang daartoe. Maar, die belerende verantwoordelijkheid is niet onbegrensd.
5. In dezelfde lijn zal het verblijf van de studenten in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs (HBO5), tijdens de bijkomende verblijfsdagen niet mee verrekend worden voor de berekening van de omkadering en het werkingsbudget voor de ingevulde bijkomende verblijfsdagen. Het gaat hier per definitie om volwassenen die ook 'op kot' zouden kunnen zitten, op die dagen ook zelfstandig hun plan moeten en kunnen trekken.
6. Na herijking wordt de tabel voor basisomkadering vastgelegd (zie verder). Er is een lichte daling van het minimum aantal internen (zonder rekening te houden met de doelgroepomkadering voor het halen van de ORE-norm (62.875 ORE) van 68 naar 65 internen.
7. De norm voor financiering of subsidiëring van ingevulde bijkomende verblijfsdagen (andere dan de bijkomende verblijfsdagen op de avond en nacht voor en de ochtend van een niet-schooldag) wordt gehalveerd 10.000 ORE (gehaald door 220 ingevulde verblijfsdagen) in plaats van 20.000 ORE.
8. Het werkingsbudget per interne wordt opgetrokken van 1.200 naar 1.300 euro op jaarbasis voor de gewone verblijfsdagen en van 6,67 naar 7,22 euro op dagbasis voor de ingevulde bijkomende verblijfsdagen (zie verder).
9. Onderwijsinternaten die verblijf aanbieden voor leerlingen uit het basisonderwijs vallen voor de tussenkomst in infrastructuur dossiers vanaf nu onder de regeling voor het basisonderwijs.
10. Personeelsmaterie in de wijzigingsbepalingen:
 - Nieuw artikel m.b.t. de mogelijkheid voor personeelsleden om een nieuwe affectatie of mutatie te krijgen per 1 september 2023.
 - Regeling m.b.t. de inzetbaarheid voor de administratieve medewerker en inter-naatsmedewerker in de onderwijsinternaten.
 - Bij de overgangsmaatregel voor het meenemen van de dienstanciënniteit van de contractuele opvoeders die inkantelen wordt de periode verruimd van juni 2023 naar schooljaar 2022-2023.
11. Bijkomende overgangsmaatregel:
Het decreet voorziet bijkomende omkadering voor de jongeren van wie het verblijf in

het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening, het identificeren voor de berekening van deze jongeren gebeurt aan de hand van het opgemaakte afsprakenkader en ondersteuningsplan (artikelen 15 en 26). De werkwijze waarbij voor de betrokken jongeren voor de inschrijving een afsprakenkader en ondersteuningsplan wordt opgemaakt komt voort uit de conceptnota Onderwijs - Welzijn van 9 juli 2021 en wordt nog verder voorbereid in drie pilootregio's. Op korte termijn zijn er dus geen of onvoldoende internen met een afsprakenkader en ondersteuningsplan om er de omkadering op te enten. Bij overgang wordt voor de eerste twee schooljaren de bijkomende omkadering nog berekend op basis van jeugdhulpverleningsbeslissingen voor de typemodule specifieke actie of vonnissen van de jeugdrechtbank.

12. Een verfijnde overgangsmaatregel voor de internaten die op vandaag reeds verblijf op de bijkomende verblijfsdagen aanbieden, of dit aanbod vandaag al gesubsidieerd is of niet, zodat hun toekomstige omkadering en werkingsbudget alvast op een zo realistisch mogelijke basis berekend kan worden en zij over hun omkadering kunnen beschikken en zicht hebben op hun werkingsbudget voor de start van volgend schooljaar. In het verlengde daarvan is er ook de regeling voor die onderwijsinternaten voor het schooljaar daarna.
13. Bijkomende overgangsmaatregel waardoor besturen gedurende vijf schooljaren de kans krijgen om ORE om te zetten in werkingsbudget. In dit decreet wordt er, terecht, een omslag gemaakt van het toekennen van ruim werkingsbudget naar het toekennen van omkadering.

Dit heeft meerdere goede redenen (zie algemene toelichting) en is het meest merkbaar bij de gesubsidieerde internaten. Maar, sommige onderwijsinternaten hebben met het werkingsbudget uit het verleden lopende financiële plannen of engagements. Om deze besturen niet in de problemen te brengen en hen enkele jaren de tijd te geven om maatregelen uit te werken, kan een gedeelte van de omkadering tijdelijk omgezet worden in werkingsbudget.

De gestelde voorwaarden zijn evident: het totaal van de omgezette ORE mag niet meer bedragen dan het verschil tussen het werkingsbudget zoals verkregen voor de inwerkingtreding van dit decreet en het werkingsbudget zoals verkregen overeenkomstig artikel 37 en in voorkomend geval artikel 38 en is beperkt tot 20 % van de toegekende ORE en mag niet leiden tot ter beschikking stelling. Het bestuur uiteraard de organiseerbaarheid en de kwaliteitsverwachting bewaken.

Specifiek omtrent het advies van de VLOR:

A. Algemene opmerkingen:

1. Geen accuraat zicht op omkadering

Was een opmerking die aan het moment gebonden was. Ondertussen is door de herijking de hoegrootheid van de toegekende omkadering, en niet enkel de systematiek, duidelijk.

2. Bezorgdheden rond schaalvergroting

Dit is aan de ene kant een begrijpelijke en gekende bezorgdheid. Maar, er is evenzeer een algemeen begrip dat de huidige regelgeving veel te kleine entiteiten heeft mogelijk gemaakt. De argumentatie, die ook al ten dele in de conceptnota 'Onderwijsinternaten, een plaats binnen de samenleving' van 13 november 2020 werd aangehaald, dat het om meerdere redenen noodzakelijk is om tot grotere gehelen te komen blijft overeind (beleidsvoerend vermogen, personeelsbeleid, verhouding leidinggevende t.o.v. de inter-naatsmedewerkers).

In deze is het belangrijk te wijzen op de fusiebegeleiders bij de netten die, door de toegekende bijkomende ondersteuning, sinds december 2021 actief zijn en dat tot 2023 kunnen blijven. Deze ondersteuning is substantieel (400.000 euro) en maakt dat er verschillende voltijdsequivalenten op het terrein werkzaam kunnen zijn om. Daarnaast kan door de zogeheten 'genadejaren' voor een aantal onderwijsinternaten de overgang langer zijn dan dat het op het eerste zicht lijkt.

3. Noodzakelijke inhaalbeweging inzake infrastructuur

T.a.v. infrastructuur bevat het decreet alvast de maatregel dat onderwijsinternaten die verblijf aanbieden voor leerlingen uit het basisonderwijs vanaf nu onder de regeling voor het basisonderwijs zullen vallen. Verder dient dit thema eerder in het algemeen debat over infrastructuur opgenomen te worden.

4. Nood aan betere overgangsmaatregelen

Het voorontwerp van decreet bevat na alle besprekingen enkele bijkomende overgangsmaatregelen of een verfijning van de maatregelen die reeds in het decreet stonden. Zie algemene toelichting bij de adviezen.

Zie ook eerder het punt schaalvergroting.

Ten aanzien van kwaliteit en de algemene doorlichtingen door de Onderwijsinspectie, wordt evident uitgegaan van opbouw van de expertise rond het RiK (dat gaat ook op voor de specifieke vraag rond participatie). Met betrekking tot kwaliteitsontwikkeling werd ook, net als bij schaalvergroting, een zeer belangrijke begeleidende maatregel genomen door het voorzien in een bijzonder substantieel budget (1,5 mio, besteedbaar tot en met augustus 2024) voor professionalisering over het nieuwe regelgevend kader (implicaties ervan op de beleidsvoering en de concrete werking) en kwaliteitsontwikkeling (het referentiekader voor internaatskwaliteit (RiK) en het toezichtskader (TiK)). Daarbij dient er specifieke aandacht te gaan naar het Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld 2020-2024.

Rond de jongeren van wie het verblijf kadert in de jeugdhulpverlening zijn drie pilootprojecten in aanloopfase.

B. Specifieke opmerkingen:

1. Het bijkopen van ORE om de norm te halen blijft als systematiek opgenomen in het voorontwerp van decreet, er is wel, zoals door de VLOR gevraagd een minimum aan gegenereerde ORE opgelegd (12.875 ORE).
2. Het volume bijkomende omkadering (277,78 ORE) voor de doelgroep met een verslag blijft behouden. Dit decreet is geen eindpunt maar een nieuw startpunt. Debat rond doelgroepen en hun noodzakelijke ondersteuning kunnen op het nieuwe decreet geënt worden. In diezelfde lijn ligt de vraag naar bijkomende middelen voor CLB en PBD.
3. Bijkomende verblijfsdagen worden niet vanaf de eerste dag omkaderd, enkel die internaten die een voldoende volume halen, die daar een specifieke werking rond ontwikkelen en daar ook beleid rond (kunnen) voeren zullen die dagen voor berekening kunnen inbrengen (in de artikelsgewijze toelichting wordt dit explicieter uitgelegd). De norm (eerder 20.000 ORE) werd wel verlaagd naar (10.000 ORE).

4. De voorziene 1.200 euro werkingsbudget per interne werd opgetrokken tot 1.300 euro. Specifieke monitoring lijkt mij niet aangewezen, gezien alles voorwerp is van verdere beleidsontwikkeling.
5. We verduidelijken in het decreet en de memorie de term "jeugdhulpverlening" en maken een verwijzing naar het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. Het gaat om elke vorm van jeugdhulpverlening die in relatie staat tot het verblijf in het onderwijsinternaat. Het 'verblijf' is de kern van het gebeuren, andere Jeugdhulpmaatregelen, wat die ook mogen zijn, staan hier los van. Zie ook eerder, de in opstart zijnde pilootprojecten.
6. Schorsen en tijdelijk uitsluiten is wel degelijk uit de 'leefgroep', niet automatisch het uit het onderwijsinternaat. Het Onderwijsinternaat blijft in principe verantwoordelijk voor de opvang en pas na motivering waarom de opvang niet kan binnen of buiten het onderwijsinternaat kan een schorsing of een tijdelijke uitsluiting ook leiden tot de onmogelijkheid voor de interne om nog naar het onderwijsinternaat te komen. De definitieve uitsluiting is evident uit het onderwijsinternaat.
7. De opmerking over de opsomming van de vakantiedagen in de memorie en de suggestie om de minimale inhoud van het reglement aan te vullen met de momenten van openstelling werden gevolgd.

Specifiek omtrent het advies van inspectie van Financiën:

In het advies bij het voorontwerp van decreet dat voor tweede principiële goedkeuring wordt voorgelegd, maakte Inspectie van Financiën volgende opmerkingen:

1. "De simulatie vertrekt van de het beschikbaar budget op basis van het huidige financieringsstelsel, waarbij de middelen die overgaan naar welzijn in mindering worden gebracht en er een bijkomend budget van 5.000.000 euro wordt toegekend. De IF stelt vast dat voor de berekening van het 'beschikbare budget' gewerkt is met het hoogste aantal internen op de tel-dagen 1/2/2020 of 1/2/2022. Voor de omrekening van dit budget naar ORE en werkingsmiddelen is echter gewerkt met het aantal internen op 27 oktober 2022. Dit aantal lag lager dan het aantal waarmee het beschikbaar budget is berekend (431 minder). Het 'beschikbaar budget' wordt op deze manier te hoog geraamd. De financiering van de internaten voor het schooljaar 23/24 gebeurt op basis van de teldag 1 februari 2023. Er kan verwacht worden dat de telling op 27 oktober 2022 dichter bij het definitieve aantal internen zal liggen dat voor deze financiering in aanmerking wordt genomen. In elk geval zou bij de berekening uitgegaan moeten worden van hetzelfde aantal internen, en dus geen verschillende teldatums gehanteerd worden. Dit werd besproken met de IF. Er werd een simulatie gemaakt van het effect op de omkadering en de werking indien het beschikbare budget zou berekend worden op basis van het aantal internen op 27 oktober 2022. In omkadering zou het gaan om 1,14 FTE minder. De werkingsmiddelen zouden 338.000 euro lager liggen. Samen komt dit dus neer op een overraming van het 'beschikbare budget' van ca. 400.000 euro. Omwille van het effect dat een wijziging van de methodiek zou hebben op de globale simulatieoefening, is er voor geopteerd om de berekening ongewijzigd te laten.

Er wordt bovendien aangevoerd dat bij de berekening van het beschikbaar budget ook geen rekening werd gehouden met de hogere indexering van de werkingsmiddelen bij de opmaak van de begroting 2023. Hierdoor zou het berekende werkingsbudget 257.000 euro lager liggen dan wat normaal zou worden voorzien.

De budgettaire impact van de inconsistentie in de methodiek is dus beperkt en ligt binnen een marge die voor de IF aanvaard kan worden.”

Deze opmerking vergt geen aanpassing (gelet op de drie laatste zinnen).

2. “Conform de nieuwe berekening bedraagt het werkingsbudget voor de gewone verblijfsdagen vanaf het schooljaar 23/24 11.921.600 euro en voor de bijkomende verblijfsdagen 31.727 euro. Het bedrag van het werkingsbudget wordt opgenomen in de artikelen 37, 38 en 163 van het decreet. In de tekst die aan de IF werd bezorgd, werden de bedragen nog niet aangepast. Het ontwerp van decreet moet op dit punt dan ook nog gecorrigeerd worden.”

De bedragen werden aangepast.

3. “De herijking van het financieringsmodel is conform de beslissing van de regering gemaakt op basis van het aantal internen in oktober 2022. De IF merkt wel op dat ondanks deze herijking, de effectieve overdracht naar welzijn nog niet definitief gekend is. Deze parameter kan nog wijzigen, wat zijn effect zal hebben op het beschikbare budget. Voor wat betreft het toekennen van ORE zal dit voor een stuk uitgevlakt worden aangezien dit in functie zal zijn het aantal internen op teldag. Het bedrag van het werkingsbudget daarentegen wordt voor het schooljaar 23/24 vast ingeschreven in het decreet. Het is de IF niet duidelijk of er nog een herringering zal gebeuren in functie van de definitieve transitie naar welzijn.”

De tabel voor de basisomkadering en de omkadering die daarmee verbonden is, wordt bij de tweede principiële goedkeuring vastgelegd (behoudens parlementaire initiatieven). Uit de afgeronde inschalingen blijkt dat het aantal resterende onderwijsinternen beperkt is, met uitzondering van één setting, maar daar is wel rekening mee gehouden (zie hierboven). Het is belangrijk dat de besturen van de onderwijsinternaten nu zekerheid krijgen over de instrumenten (werkingsbudget en omkadering) die hen ter beschikking gesteld worden.

4. “Als bijlage bij het dossier is ook het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering toegevoegd waarin onder meer de salarisschalen van het toekomstig personeel van de internaten zijn opgenomen en het aantal ORE waarmee dit overeenstemt. De IF geeft nu al mee dat voor de beheerders die geen directeur zullen worden van een nieuw internaat, voorgesteld wordt dat ze de salarisschaal 165 van beheerder behouden. In de omzettingstabel naar ORE wordt voor een voltijdse betrekking 10.000 ORE aangerekend. Als de oefening echter consequent zou gemaakt worden (zoals voor de andere salarisschalen), zou voor een voltijdse betrekking 12.875 ORE moeten aangewend worden (net als voor de directeurs). Dit heeft dan ook een (weliswaar beperkte) budgettaire impact.

Dit zal behandeld worden in het advies van de IF met betrekking tot dat ontwerp van besluit.”

De bedenking zal, zoals Inspectie van Financiën ook aangeeft, hernomen worden bij het uitvoeringsbesluit.

5. “Wat betreft de overige (inzonderheid technische) wijzigingen in het ontwerp van decreet, heeft de Inspectie van Financiën geen specifieke bemerkingen.”

Verder geen gevolg.

Specifiek omtrent het advies van de Raad van State:

De Raad van State heeft bij nota van 14 april 2023 het advies opgesteld met nummer 72.894/1.

Het ontwerp van decreet is aangepast aan het advies van de Raad van State.

Het betreft volgende aanpassingen:

3.1 (is geen opmerking of suggestie)

Opmerkingen 3.2 en 3.4 (vrijheid van onderwijs)

De Raad van State formuleert onder het thema vrijheid van onderwijs een overweging bij de aan het decreet inherente schaalvergroting. Het gaat hierbij om de hoogte van de ORE-norm, wat in feite gaat om de minimale omvang van een personeelsequipe om op een kwaliteitsvolle manier het onderwijsinternaat te organiseren (zie ook verder).

De Raad van State geeft aan dat het volkomen legitiem is dat *“de decreetgever voorwaarden van financiering en subsidiëring oplegt die de uitoefening van die vrijheid beperken”*. Normen rond schaalgrootte zijn in het onderwijs dan ook zeer normaal. Operaties waarbij ingegrepen wordt op de schaalgrootte vanuit kwaliteitsoverwegingen komen nog voor. De Raad van State vermeldt in de voetnoot de schaalvergroting in ODXXVII in 2017 bij de centra voor volwassenenonderwijs, waar de minimale volume zes keer hoger kwam te liggen, voor de onderwijsinternaten gaat het slechts om net iets meer dan een verdubbeling.

Dat er normen m.b.t. schaalgrootte zijn, is algemeen aanvaard. De decreetgever en in een enkel geval de Regering, legt ‘ergens’ een grens. Vandaag wordt die grens gelegd op 62.875 ORE. Dat dit een verdubbeling van de huidige minimumnorm met zich meebrengt wordt in de eerste plaats veroorzaakt doordat er eerder een andere (zeer lage) norm was. Maar, die norm stond niet noodzakelijk in relatie tot het realiseren van vrijheid van onderwijs. Ook nu zijn er internaten die de huidige norm niet halen (als vestigingsplaats zouden ze wel kunnen blijven bestaan, maar dat is in de huidige systematiek quasi onmogelijk, in de nieuwe systematiek wordt dit een stuk meer haalbaar.

De Raad van State geeft aan: *“Het komt het Grondwettelijk Hof, noch de afdeling Wetgeving van de Raad van State, toe te oordelen of de betrokken maatregelen wenselijk zijn. Het komt deze instanties wel toe te oordelen of de verplichtingen ... de vrijheid van onderwijs ..., al dan niet op een onevenredige wijze aantasten. De concrete beperkingen ..., dienen adequaat en evenredig te zijn ten aanzien van de ... doelstellingen”*.

Op aangeven van de Raad van State wordt nu in de memorie nog meer verduidelijkt waarom de grotere personeelsequipe belangrijk in het geheel van dit decreet en de relatie die er is tot de kwaliteitsvolle werking die in de eerste plaats in het belang is van de betrokken internen.

Het decreet streeft naar schaalvergroting, maar beoogt niet het verminderen van het aantal locaties waar verblijf aangeboden wordt. Ook al is het zo dat het voor besturen aangewezen kan zijn om na te denken over de concrete organisatie, de kosten die daar aan verbonden zijn en zo verder.

Dat huidige kleine entiteiten in de toekomst deel uitmaken van een groter geheel, hoeft de eigenheid van de werking niet te bedreigen. Ook bij scholen zijn er die werken in verschillende vestigingsplaatsen waarbij er tussen die vestigingsplaatsen pedagogische verschillen kunnen zijn en/of er een eigenheid kan zijn.

De huidige systematiek verzekert in zekere zin, meer dan de oude, dat besturen kunnen inspelen op wijzigende noden in termen van nood aan locaties om jongeren te laten verblijven i.f.v. hun schoolloopbaan. Door de vernieuwde telwijze telt elke jongere ongeacht waar ze zich bevinden. De omkadering wordt veel verfijnder toegekend, men kan tot op het niveau van een uur aanwenden, daar waar in de oude systematiek ambten werden toegekend. Het bestuur kan dus gemakkelijker inspelen om maatschappelijke effecten (opleidingen die goed of slecht in de markt liggen, opleidingen die ooit vrij uniek waren en vandaag veel minder, nieuwe unieke opleidingen ...). Daarbij dient opgemerkt te worden dat er enkel een norm is voor het gehele onderwijsinternaat, er zijn geen normen voor vestigingsplaatsen.

Opmerking 3.3 (RiK)

Het RiK zal een bijlage zijn bij het komende besluit van de Vlaamse Regering over de onderwijsinternaten. Het is belangrijk om weten dat het referentiekader onderwijsinternaat kwaliteit (RiK) tot stand gekomen is na ruim overleg met het werkveld en in consensus met de onderwijsverstrekkers. Noch bij later sociaal overleg, noch bij verdere activiteiten van de onderwijsinspectie in functie van het ontwikkelen van een op het RiK geënt toezichtskader zijn er elementen m.b.t. de vrijheid van onderwijs aan het licht gekomen. Ook dit BVR, met inbegrip van het RiK, zal uiteraard voor advies aan de Raad van State voorgelegd worden.

4.1 (is geen opmerking of suggestie)

4.2 (gelijkheidsbeginsel)

De Raad van State geeft aan dat het volkomen legitiem is dat *'de decreetgever voorwaarden van financiering en subsidiëring oplegt die de uitoefening van die vrijheid beperken'*. De Raad van State stelt immers dat *'het recht op subsidiëring wordt beperkt, enerzijds, door de mogelijkheid voor de gemeenschap om de subsidies te verbinden aan vereisten die te maken hebben met het algemeen belang, onder andere die van een kwaliteitsonderwijs, de inachtneming van normen in verband met de schoolbevolking en de gelijke toegang tot het onderwijs en, anderzijds, door de noodzaak om de beschikbare financiële middelen te verdelen onder de verschillende opdrachten van de gemeenschap'*.¹ De decreetgever en in een enkel geval de Regering, moet 'ergens' een grens leggen om de kwaliteitsvereiste en de verdeling van beschikbare financiële middelen te verdelen onder de verschillende opdrachten van de gemeenschap.

De Raad van State formuleert in het licht van de vrijheid van onderwijs een overweging bij de schaalvergroting die uit de in het decreet gemaakte keuzes voortvloeit. Het gaat hierbij om de hoogte van de ORE-norm. De redenering achter 'normen' met het oog op financiering en subsidiëring is dat organisaties maar op een zinvolle en kwaliteitsvolle manier kunnen werken als er een zekere schaalgrootte is. Met de normen wil de overheid bewaken dat er geen al te kleine (irrationele) entiteiten ontstaan zodat ze haar middelen enkel toekent aan entiteiten met voldoende kritische massa die deze middelen efficiënt en effectief zullen kunnen aanwenden en dat er een minimale omvang van personeelsequipe is om op een **kwaliteitsvolle manier het onderwijsin-**

¹ GwH 8 november 2018, nr. 152/2018 en Adv.RvS 14 april 2023, nr. 72.894/1.

ternaat te organiseren. Een onderwijsinternaat moet aldus een zekere schaal-grootte hebben qua personeel zodat de leidinggevende zijn of haar rol ten volle kan opnemen (en daar ook in erkend kan worden).

De schaalgrootte is voor verschillende deelaspecten van belang:

- de dagdagelijkse organiseerbaarheid: voor een leefgroep is er op weekbasis meer dan één begeleider nodig, een directeur/beheerder die al te vaak, mogelijk permanent, mee ingeschakeld wordt in de leefgroepwerking, kan de rol als beleidsfiguur onvoldoende opnemen. Onderwijsinternaten als zelfstandige organisaties met een adequaat beleidsvoerend vermogen zijn een belangrijke doelstelling van dit decreet;
- opvangen van schokken: in een aantal internaten bestaat de gehele personeelsequipe uit 1 leidinggevende en 2 VTE opvoedkundig personeel. Om het met een boutade te zeggen, als één van deze twee ziek is, is 50 % van het personeel ziek, als één van die twee op vorming is, is 50 % van het personeel afwezig Tijdens corona is ook gebleken dat kleine personeelsequipes kwetsbaar zijn, wat al geleid heeft tot de regeling waarbij personeelsleden het gehele jaar door en vanaf de eerste dag afwezigheid vervangen kunnen worden (wat voorheen niet zo was). Ook wanneer een onderwijsinternaat werkt met meerdere vestigingsplaatsen kunnen dankzij de in de decreten rechtspositie ingeschreven inzetbaarheidsregeling dergelijke schokken opgevangen worden;
- bij een personeelsequipe die bestaat uit twee à drie mensen is het haast onmogelijk om een personeelsbeleid te voeren, om tot taakdifferentiatie te komen, enig specialisme (indien het bestuur daar op wenst in te zetten) te creëren,

Het zinvolle volume wordt niet afgetoetst aan het loutere aantal internen, maar wel aan het volume omkadering dat deze internen genereren. Ook dat is logisch. Gezien bovenstaande legitieme doelstellingen, is niet het loutere aantal, maar wel de zorglast voor het personeelsteam doorslaggevend. Kinderen met een verslag of geplaatste leerlingen genereren niet enkel meer ORE, maar vereisen ook vaak meer zorg. Daarom worden aspecten zoals draagkracht en nood aan beleidsvoerend vermogen best ingeschat op niveau van het gehele internaat, op basis van de ORE.

Op die manier wil de overheid de belangen van het kind op de eerste plaats laten komen.

Het Grondwettelijk Hof heeft al eerder bevestigd dat voorrang geven aan het belang van het kind juridisch te verantwoorden is omdat het belang van het kind moet primeren in alle beslissingen die het kind aanbelangen in de Grondwet is ingeschreven (art. 22bis). Juridisch kan worden geargumenteed dat ook inzake onderwijs het belang van het kind steeds moet primeren op de belangen en de vrijheid van de onderwijsverstrekkers².

Operaties waarbij ingegrepen wordt op de schaalgrootte van onderwijsinstellingen vanuit kwaliteitsoverwegingen en de noodzaak om middelen te verdelen, werden reeds aanvaard door het Grondwettelijk Hof. De Raad van State vermeldt in de voetnoot van zijn advies (voetnoot nr. 5) de schaalvergroting in ODXXVII in 2017 bij de centra voor volwassenenonderwijs, waar het minimale volume zes keer hoger kwam te liggen, voor de onderwijsinternaten gaat het slechts om net iets meer dan een verdubbeling van de huidige minimumnorm, die bovendien zeer laag is. De verplichte schaalvergroting in het volwassenenonderwijs werd door het Grondwettelijk Hof grondwettig geacht (arrest van 8 november 2018, nr. 152/2018). Het Grondwettelijk

² LIEVENS, J. ctieve versus passieve onderwijsvrijheid? Dertig jaar rechtspraak Grondwettelijk Hof en Raad van State, TORB (2018), Die Keure, 436-439.

Hof stelt hierbij expliciet het volgende: *'de bestreden maatregel ertoe strekt de schaalgrootte voor het volwassenenonderwijs te verhogen, teneinde een meer kwaliteitsvolle werking en een rationelere aanwending van de middelen te bewerkstelligen. De bestreden bepaling, die een centrum voor volwassenenonderwijs dat gedurende twee opeenvolgende refertejaren de verhoogde rationalisatienorm niet behaalt ertoe verplicht te fusioneren dan wel af te bouwen, is **pertinent om dat wettige doel te bereiken.**'*

In het nieuwe decreet wordt de norm gelegd op 62.875 ORE. Die nieuwe grens zal in aantal gevallen aanleiding geven tot fusies of overhevelingen van vestigingsplaatsen om zo de norm te bereiken.

Een fusie kan plaatsvinden tussen twee of meer onderwijsinternaten van hetzelfde of een ander bestuur. Daarnaast kan een onderwijsinternaat een van zijn vestigingsplaatsen overhevelen naar een ander onderwijsinternaat. Daarbij staat het internaten vrij om afspraken te maken over (behoud van eigen) pedagogisch project en andere aspecten van beleid. Op geen enkele manier verplicht dit decreet een eenvormigheid over vestigingsplaatsen heen.

Een fusie kan louter betrekking hebben op een bestuurlijke optimalisatie **zonder dat de specifieke – levensbeschouwelijk, pedagogische of inhoudelijke – eigenheid van de onderliggende entiteiten in het gedrag komt**. Door te werken met vestigingsplaatsen kan de warme, huiselijke sfeer die kleine entiteiten met zich meebrengen, behouden blijven. De Raad van State beaamt dat een fusie niet noodzakelijk leidt tot een aantasting van de onderwijsvrijheid van de betrokken instellingen.

De regelgeving belet dus niet om ook op het niveau van een vestigingsplaats een eigen levensbeschouwelijk, pedagogisch of inhoudelijk project uit te werken. Om dit te benadrukken en nog meer tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State wordt artikel 22 in die zin aangepast. Met uitzondering van de status van de erkenning en de juridische aard en samenstelling van het bestuur en de wijze waarop de betrokken personen ermee in contact kunnen komen, kan een onderwijsinternaat tussen zijn verschillende vestigingsplaatsen een onderscheid maken in het reglement.

Uit voorbereidende gesprekken met internaten, in aanloop van dit nieuwe decreet, blijkt dat het voor sommige onderwijsinternaten met een specifiek onderwijsaanbod niet onmogelijk is om een fusiepartner te vinden met een verschillend onderwijsaanbod. Ook bij scholen zien we dat er vestigingsplaatsen zijn met een verschillende pedagogische werking en eigenheid per vestigingsplaats.

Onderwijsinternaten met een specifiek pedagogisch project hoeven, om de norm te halen, dus niet te fusioneren met een onderwijsinternaat met een gelijkaardig pedagogisch project. Binnen een groter geheel kunnen immers verschillende pedagogische projecten naast elkaar bestaan.

Het decreet streeft naar schaalvergroting om het beleidsvoerend vermogen van de onderwijsinternaten te verhogen, maar beoogt absoluut niet het verminderen van het aantal locaties waar internaten terecht kunnen. Wel noopt het decreet besturen om na te denken over de concrete organisatie, de kosten die daaraan verbonden zijn, de inzet van personeel waarbij het bovendien mogelijk wordt om diverse profielen aan te trekken, bijvoorbeeld een psycholoog. Er valt dan ook te argumenteren dat internaten hun pedagogisch project (desgevallend verschillend per vestigingsplaats) krachtadiger kunnen waarmaken met meer beleidsvoerend vermogen.

De minimumnorm die vandaag geldt, is zeer laag. Dit neemt niet weg dat er op vandaag ook internaten zijn die zelfs die zeer lage norm niet halen en aldus, ook zonder dit nieuwe decreet, niet meer verder kunnen blijven bestaan. Via de nieuwe systematiek wordt het financieel aantrekkelijker om dergelijk internaat als vestigingsplaats op te nemen waardoor de werking wel kan blijven verder bestaan.

Daarenboven dient de grondwettelijke vrijheid van onderwijs samen te worden gelezen met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel. De disparate en versnipperde situatie in financiering van internaten in het verleden heeft ertoe geleid dat verschillende internaten (en bijgevolg verschillende pedagogische visies en leerstelsels) verschillend werden omkaderd. In het licht van het grondwettelijke beginsel van de vrijheid van onderwijs is het niet aan de overheid om deze of gene strekking te bevoordelen. De meer gelijke behandeling van de internaten is dus ook in het kader van de actieve vrijheid van onderwijs een grote stap vooruit.

Het bestuur kan, door de vernieuwde omkaderingssystematiek, ook gemakkelijker **in-spelen op maatschappelijke effecten** (opleidingen die goed of slecht in de markt liggen, opleidingen die ooit vrij uniek waren en vandaag veel minder, nieuwe unieke opleidingen ...). In de oude systematiek was het in de praktijk immers quasi onmogelijk om, gelet op het omkaderingssysteem, vestigingsplaatsen op te richten (de interne in de bijkomende vestigingsplaats leverde enkel werkingsbudget op en geen omkadering). Belangrijk is ook dat er enkel een norm is voor het gehele onderwijsinternaat, er zijn geen normen voor vestigingsplaatsen. Dit laatste geeft aldus meer vrijheid aan het onderwijsinternaat om zich te organiseren.

Tot slot, wordt ook een bijkomende overgangsmaatregel ingeschreven om de besturen bij aanvang van de implementatie van dit decreet de nodige tijd te geven om hun fusiemogelijkheden te bekijken. Daarom bepaalt het nieuwe artikel 162 dat de systematiek van twee opeenvolgende genadejaren pas zal spelen vanaf de telling op de eerste schooldag van februari 2025. Tot aan die teldag bevinden alle onderwijsinternaten die een fusiecompromis afsluiten zich in de feiten in de situatie van een gedoogjaar.

Bovendien wordt de regel(gev)ing voor iedereen transparanter, eerlijker en meer voorspelbaar. In tegenstelling tot het vroegere disparate systeem van financiering komt er een eenvormigheid die beleidsmakers, bestuurders, personeelsleden en andere stakeholders in staat stelt om een sterker, daadkrachtiger en dus kwalitatiever beleid inzake onderwijsinternaten waar te maken.

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de vooropgestelde schaalvergroting legitiem, pertinent en evenredig is ten aanzien van de beoogde doelstellingen, namelijk een kwaliteitsvolle werking van de onderwijsinternaten en een efficiënte en eerlijke verdeling van de financiële middelen, dit alles in het belang van de betrokken internen.

In ondergeschikte orde dient te worden benadrukt dat dit decreet geen enkele preventieve maatregel bevat om een internaat in te richten dat niet voldoet aan de voorwaarden van dit decreet. Geheel conform de redenering voor huisonderwijs, staat het eenieder vrij verblijf aan te bieden naar eigen goeddunken zonder erkenning en zonder subsidiëring volgens dit decreet.

4.3 en 12 (ambulant beroep)

De punten gaan over de overgenomen regeling waarbij de overheid tussenkomt in het kostgeld (de persoonlijke bijdrage in de terminologie van voorliggend ontwerpdecreet)

als de ouders (beide) een 'ambulant beroep als binnenschipper, kermis- en circusexploitant en -artiest uitoefenen'.

De Raad van State wijst, in opmerking 4.3, op een ongelijke behandeling: wat met andere ambulante beroepen, wat met niet ambulante beroepen maar die de facto in een vergelijkbare positie kunnen zitten, waarom enkel bij beide ouders?

De Raad van State maakt hier zeker een punt. Er kan zeker een debat gevoerd worden over de noodzaak en de rechtvaardiging van een regeling waarbij een overheid het verblijf in een onderwijsinternaat voor de ene ouder meer faciliteert dan de andere. Daarbij moeten inderdaad vragen aan bod komen als: voor welke beroepsgroepen zou dat dan kunnen gelden, voor welke andere redenen dan de beroepsuitoefening zou dat kunnen gelden, geeft die regeling een concurrentieel voordeel, indien een dergelijke regeling voor één of meerdere groepen te rechtvaardigen is, wiens verantwoordelijkheid is dat dan, kan/mag/moet dat inkomensgerelateerd zijn, M.a.w. hier dient een apart en grondig debat rond gevoerd te worden, waarbij er meerdere aspecten aan bod moeten komen. Er is voor geopteerd om dit breed maatschappelijk debat niet te voeren in de scope van dit ontwerp van decreet.

In het licht van het grondwettelijk beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie worden de artikelen 16, 6° en 41 (in nieuwe versie artikelen 15, 6° en 40) aangepast naar "*de beide ouders of desgevallend de enige ouder*".

In opmerking 12 suggereert de Raad van State om het bestaande artikel 41, indien het behouden blijft, een keuze die we dus maken, zie hierboven, op te splitsen en de leden van het artikel die handelen over het werkingsbudget toe te voegen aan de artikelen over het werkingsbudget. De Raad van State beoogt op die manier een consistente opbouw van het decreet.

De consistente opbouw van het decreet is uiteraard een belangrijke overweging. Toch kiezen we er voor om het artikel in zijn huidige opbouw te laten staan. De bestaande regeling kent bijkomend werkingsbudget toe aan het onderwijsinternaat, waarbij het onderwijsinternaat precies dat volume euro in mindering brengt van de persoonlijke bijdrage van de ouders.

Het werkingsbudget is dus als het ware enkel het (handige) 'vehikel' om de tussenkomst tot bij de ouders te krijgen. De tussenkomst is uitdrukkelijk 'geen' werkingsbudget voor het onderwijsinternaat. In die optiek zou bijkomend artikel in de artikelenreeks over het werkingsbudget net een foute indruk kunnen wekken. Vanuit dezelfde overweging als de Raad van State (consistente opbouw) maken we een andere keuze zodat in één artikel de gehele systematiek van de tussenkomst uitgewerkt wordt.

4.4 (60 en 70%)

De Raad van State vraagt de verantwoording voor de verschillende benadering in ondersteuning voor infrastructuur van onderwijsinternaten met enkel internen uit het secundair onderwijs en onderwijsinternaten met daarnaast (of enkel) internen uit het basisonderwijs meer toe te lichten. De memorie werd in die zin aangepast.

5.1. (is geen opmerking of suggestie)

5.2 en 10 bij artikel 12 (in nieuwe versie geschrapt)

Bij het artikel 12, toezicht op het gebruik van het werkingsbudget, maakt de Raad van State twee opmerkingen:

- Het is onvoldoende duidelijk waarop het toezicht precies betrekking kan hebben.
- Het artikel 12 staat in een hoofdstuk dat gewijd is aan de erkenning, niet de subsidiëring

Aan beide opmerkingen wordt tegemoetgekomen door het wegnemen van het artikel 12 en waarbij de bepaling, als tweede lid, wordt toegevoegd aan het bestaande artikel 43 (na hernummering 42). Dat artikel stelt reeds: "*Het bestuur kan het werkingsbudget alleen aanwenden voor de werking van het onderwijsinternaat.*" Door het toevoegen van het artikel 12 als tweede lid "*De Regering bepaalt de wijze waarop de besteding van het werkingsbudget gecontroleerd wordt.*" wordt meteen duidelijk wat de scope van het toezicht precies is.

5.3 bij artikel 13 (na hernummering 12)

Bij het artikel over participatie geeft Raad van State enkele opmerkingen:

- Er zit enige tegenspraak tussen de gegeven autonomie (die volgens Raad van State gerechtvaardigd kan zijn) en de verplichting tot het instellen van een internen- en een internaatsraad.
- Het verschil tussen de internen- en de internaatsraad wordt noch in het decreet, noch in de memorie verder geduid.
- De delegatie aan de Regering is niet volgens het legaliteitsbeginsel.

Het artikel werd op verschillende plaatsen aangepast. We blijven uitgaan van de autonomie van het bestuur, het artikel wordt bijgevolg ingeperkt tot de volgende zin: "*Het bestuur voert een beleid rond participatie.*" De delegatie naar de Regering wordt geschrapt. Er was niet enkel een probleem rond de legaliteit, de bepaling was ook wat in tegenspraak met de beoogde autonomie (vandaar dat de verwijzing naar het decreet van 2 april 2004, suggestie van de Raad van State, niet wordt opgenomen).

5.4. bij artikel 15 (na hernummering 14)

De Raad van State suggereert om de nadere bepalingen over het afsprakenkader en ondersteuningsplan die in de memorie worden weergegeven in het decreet zelf worden opgenomen.

Het artikel werd in die zin aangepast.

5.5 bij artikel 33 (na hernummering 32)

Op de opmerking in 5.5. wordt niet verder ingegaan. In alle andere onderwijsniveaus wordt eveneens op dergelijke wijze een delegatie aan de Vlaamse Regering gegeven om een prestatie- en vakantieregeling te bepalen.

5.6 bij artikel 39 (na hernummering 38)

De Raad van State merkt op bij het artikel over de mogelijkheid tot het vragen van een waarborg (in tegenstelling tot inschrijvingsgeld dat niet gevraagd mag worden) dat de opgenomen delegatie ofwel overbodig is (indien het enkel over algemene uitvoering gaat) ofwel te vergaand is (als het de Regering toegelaten zou zijn om vergaande bepalingen te nemen).

Om alle misverstanden te vermijden wordt de delegatie uit het artikel gehaald. In het resterende deel van het artikel (en in de memorie) wordt extra benadrukt dat de het

om een redelijke waarborg moet gaan. Belangrijk om weten is dat een klacht ingediend kan worden bij de commissie zorgvuldig bestuur en daarnaast ook de inspectie de redelijkheid kan nagaan.

5.7 bij artikel 46 (na hernummering 44)

De Raad van State suggereert dat in het artikel aangegeven moet worden voor welke doelstellingen de bijkomende middelen kunnen worden toegekend.

De doelstellingen worden gespecificeerd en het artikel wordt terminologisch aangepast en ook nog verder verfijnd.

5.8, 14 en 15 bij artikel 47 (na hernummering 45)

In het eerste lid, 2° wordt een verwijzing opgenomen naar de desbetreffende hoofdstukken.

Het "gebruikelijke besluitvormingsproces" wordt verfijnd naar "de bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering opgelegde stappen in het besluitvormingsproces".

Zowel in het decreet als de memorie wordt verduidelijkt dat het besluit van de Vlaamse Regering waarin de buitengewone maatregelen opgenomen staan, moet bekrachtigd worden en dus niet de uitzonderlijke omstandigheden of de beslissing tot het nemen van buitengewone maatregelen.

De tekst wordt aangepast conform het tekstvoorstel van de Raad van State in 15.

Ook de memorie van toelichting zal worden opgehelderd.

6.1 (is geen opmerking of suggestie)

6.2 bij artikel 16 (na hernummering 15)

Dit artikel handelt over de persoonsgegevens van de interne die voor de toepassing van dit decreet doorgegeven worden aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. Het artikel voorziet de mogelijkheid dat de Regering bijkomend gegevens kan aanduiden die ook doorgegeven dienen te worden.

Volgens de Raad van State kan een dergelijke machtiging, gelet op artikel 22 van de Grondwet, niet. De bepaling wordt bijgevolg geschrapt.

7.1, 7.2 en 7.3 bij artikel 3

De Raad van State vraagt om in de memorie toe te voegen dat de bepaling enkel de verplichtingen bij de kennisgeving en de sanctie op de niet-naleving van die verplichtingen benadrukt. Het is niet de bedoeling om de verschillen die bestaan tussen internaten van privaatrechtelijke aard en internaten van publiekrechtelijke aard, op het vlak van het beroep tegen hun beslissingen ongedaan te maken. De passage wordt aan de memorie toegevoegd.

Over de sanctie stelt de Raad van State het volgende: *"Wat de sanctie betreft, valt voorts op te merken dat de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd is om de beroepstermijnen voor de Raad van State te regelen, ook al beperkt ze zich ertoe te hernemen wat reeds in artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt bepaald."*

Met artikel 58 van het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en het decreet van 2 december 2022 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap ter versterking van het kader voor digitale gegevensuitwisselingen (Beslissingen van de Vlaamse Regering | Vlaanderen.be) wordt artikel II.18 van het Bestuursdecreet gewijzigd. Dit artikel zorgt er met name voor dat "*instellingen met een publieke taak, wat hun publieke taak betreft*" onder het toepassingsgebied zullen vallen van de bepalingen die onder meer de verlenging van de termijn bij het niet vermelden van beroepstermijn regelen (artikel II.21 Bestuursdecreet). Onderwijsinternaten kunnen beschouwd worden als instellingen met een publieke taak. Hun publieke taak is namelijk het toegankelijk maken van onderwijs en vallen dus onder dit toepassingsgebied. De verlenging van de beroepstermijn zal dus al geregeld worden met dit 'digitaliseringsdecreet' en de zinsnede van de verlenging van de beroepstermijn kan hier geschrapt worden.

8.1, 8.2 en 8.3 bij de artikelen 7 en 8

De Raad van State trekt uit de formulering van 7 (oprichten/erkennen van een onderwijsinternaat) en 8 (oprichten/toestemming voor vestigingsplaats) de conclusie dat enkel een erkenning gevraagd kan worden voor een 'entiteit die verblijf aanbiedt' als die entiteit op diezelfde moment pas start. Volgens de Raad van State geeft de tekst aan dat een bestuur voor een bestaand (maar nog niet erkend) aanbod (een aanbod waar kinderen/leerlingen residentieel verblijven) geen erkenning kan aanvragen (want het aanbod wordt niet 'opgericht' het is er al).

Volgens de Raad van State is er dan tegenspraak met het artikel 10, dat door te stellen dat enkel erkende onderwijsinternaten de benaming onderwijsinternaat kunnen voeren, ervan uitgaat dat er naast de onderwijsinternaten ook ander aanbod is waar verblijf aangeboden wordt.

In de feiten zal het concreet starten met een aanbod waar leerlingen kunnen verblijven en de vraag naar erkenning inderdaad samen gaan. Maar, het is niet uitgesloten dat een bestuur reeds langer een niet erkend aanbod heeft (dat heet dan nog geen onderwijsinternaat) en op een gegeven moment voor dat bestaande aanbod de erkenning vraagt.

In de letterlijke lezing wekt het artikel de indruk dat er enkel een scenario mogelijk is waarbij een erkenning enkel mogelijk is op het moment dat het aanbod van verblijf daadwerkelijke start en dat er geen scenario kan zijn waarbij er al een (weliswaar niet erkend) internaat is waarvoor een erkenning als onderwijsinternaat gevraagd wordt. Het gebruik van het woord 'oprichten', verder in de zin versterkt die lezing nog.

De formulering is binnen onderwijs echter een gebruikelijke (voor scholen basisonderwijs gaat ze als volgt: "*Een schoolbestuur dat voor een school de voorlopige erkenning wil verkrijgen, dient uiterlijk op 1 april voorafgaand aan de oprichting een aanvraag in...*"). Ook bij scholen is het weinig voorkomend dat een 'privé-school' (dus een bestaand, maar niet erkend aanbod) een erkenning vraagt, maar het kan wel en de bestaande regelgeving is daarvoor perfect van toepassing. De formulering van artikel 7 en 8 (dat op dezelfde leest geschoeid is, dienen op dit punt niet aangepast te worden. In de memorie wordt een zin toegevoegd die dit verduidelijkt.

We behouden de regeling met de stilzwijgende weigering.

Voor het artikel 8 wijst de Raad van State terecht op verkeerd woordgebruik, in het vijfde lid van de tweede paragraaf dient 'erkenning' vervangen te worden door 'toestemming'.

9 Bij artikel 11

Artikel 11 bepaalt dat de onderwijsinspectie bevoegd is voor de controle op de kwaliteit.

De Raad van State heeft een punt bij de opmerking dat de toevoeging "*Dat kwaliteits-toezicht wordt onder andere uitgevoerd door middel van doorlichtingen.*" overbodig is, want in artikel 3, §2, 2° is reeds bepaald dat als voor de toepassing van dit decreet de onderwijsinspectie een handeling kan of moet stellen, dat gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en zijn uitvoeringsbesluiten. Doorlichtingen zijn daar een onderdeel van, deze hoeven dus niet expliciet vermeld te worden. Dit is enkel verwarrend en daarenboven is het niet geheel uit te sluiten dat op termijn 'doorlichting' als term verdwijnt, in die zin is een expliciete vermelding contradictorisch met de bedoeling van de voorafgaandelijke bepalingen.

Op de suggestie van de Raad van State om in het artikel 11 een verwijzing naar het decreet van 8 mei 2009 op te nemen, gaan we om dezelfde reden niet in. De verwijzing naar de regelgeving hoort per definitie in de voorafgaandelijke bepaling thuis.

Daarnaast stelt de Raad van State dat het strikt genomen niet nodig is om in dit decreet de bevoegdheid voor het kwaliteitstoezicht bij onderwijsinspectie te leggen (bij de wijzigingsbepalingen gebeurt dit door wijzingen aan het decreet van 2009. Het lijkt echter aangewezen voor de volledigheid en consistentie van de tekst om het artikel 11 (is zijn afgeslankte vorm) toch in het decreet op te nemen.

11 bij artikel 14 (na hernummering 13)

Artikel 14 (nu 13) stelt dat een bestuur een interne enkel kan uitschrijven op basis van een grond die opgenomen is in het decreet.

De Raad van State stelt dat in het artikel best een verwijzing wordt opgenomen naar de desbetreffende artikelen.

De verwijzingen worden aan het artikel toegevoegd.

13.1 en 13.2 bij artikel 45 (in nieuwe versie geschrapt)

Het artikel over de toepassing van de overheidsopdrachtenwet (artikel 45 van het voorontwerp in de versie van de tweede principiële goedkeuring) wordt geschrapt. De opmerking van de Raad van State in 13.2 is correct. De toepasselijkheid van de wet van 17 juni 2016 'inzake overheidsopdrachten' is een bevoegdheid van de federale overheid. Ze vloeit overigens uit die wet zelf voort, en moet bijgevolg niet in het voorontwerp worden verduidelijkt.

16 bij artikel 56 (na hernummering 54)

Is een artikel dat de sanctiemogelijkheid bepaald. De Raad van State stelt hierover het volgende: "*De tekst verduidelijkt evenwel niet welke overtredingen tot strafvervolg-ing aanleiding kunnen geven, hetgeen op gespannen voet staat met het strafrechte-*

lijke legaliteitsbeginsel. Ook de verhouding tussen de in artikel 56, § 1, van het voorontwerp bedoelde strafvervolgning en de in artikel 56, § 2, van het voorontwerp voorziene administratieve sancties is onduidelijk."

De paragraaf die verwijst naar strafvervolgning werd uit het artikel gehaald. Het artikel werd verder zo herschreven, dat het nu een opsomming bevat van de overtredingen die aanleiding kunnen geven tot een sanctie.

17 bij artikel 62 (na henummering 60)

Conform de opmerking in 17 wordt de terminologie in beide rechtspositiedecreten aangepast.

18 bij artikel 67 en 68 (na henummering 66 en 67)

Conform de opmerking in 18 worden de wijzigingen in de inleidende bepalingen in beide rechtspositiedecreten aangepast.

19 bij artikel 69 (na henummering 68)

De opmerking in 19 zal worden opgevolgd en de wijziging in de inleidende bepaling zal na bekrachtiging en afkondiging van het decreet over leersteun worden aangepast.

20 bij artikel 74 (na henummering 73)

Met betrekking tot de opmerking in 20 wordt het tweede lid van paragraaf 1 van de overgangsmaatregel in beide rechtspositiedecreten (dus zowel in artikel 73 als 92) geschrapt.

21 bij artikel 106

De wijzigingsbepaling wordt gecorrigeerd.

22 bij artikel 108

De suggestie om het vergeten voorvoegsel "centrum-" toe te voegen, wordt gevolgd en het artikel wordt in die zin aangepast.

23 bij de artikelen 109, 111, 112, 113, 117 en 119

De wijzigingen die door het decreet over de onderwijsinternaten worden aangebracht aan het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs worden afgestemd op de wijzigingen die door het decreet over de leersteun worden aangebracht. De artikelen zullen ook nog worden opgevolgd en de wijzigingen in de inleidende bepalingen zullen na bekrachtiging en afkondiging van het decreet over leersteun worden aangepast.

Andere aanpassingen:

Het ontwerp van decreet is daarnaast ook aangepast in functie van knelpunten die recent naar boven zijn gekomen alsook naar aanleiding van het advies van het Kinderrechtencommissariaat van 2 maart 2023 (met volgnummer: 2022-2023/07). Het betreft volgende aanpassingen:

Artikel 3

In paragraaf 2, 3°, wordt ingeschreven dat ook de adres- en contactgegevens van de beroepsinstantie vermeld moeten worden.

Artikel 5

De punten 3°, 4° en 5° worden, onder meer op advies van het Kinderrechtencommissariaat, verplaatst naar paragraaf §2.

Artikel 15 (voorheen 16)

AGODI wil met het gebruik van Discimus streven naar een nieuwe werkwijze waarbij de onderwijsinternaten geen aanvraag met een formulier meer hoeven in te dienen bij AGODI. Daarvoor zou in Discimus een aanduiding komen die de aanvraag voor deze bijkomende toelage vervangt. De verificatie controleert of het internaat in het bezit is van de aanvraag naar dit budget door de ouders met een ambulant beroep. Hiervoor zou er in het artikel een punt 6° moeten toegevoegd worden: beide ouders of desgevallend de enige ouder met een ambulant beroep.

Artikel 22 (voorheen 23)

Het Kinderrechtencommissariaat adviseert om vast te leggen dat de informatie uit een eventueel tuchtdossier niet mag worden doorgegeven aan een ander onderwijsinternaat. Dit wordt bijgevolg verduidelijkt in 5°, f).

Artikel 23 (voorheen 24)

Technische aanpassing in §3, tweede lid, in functie van de 2 teldagen.

Artikel 25 (voorheen 26)

Aanpassing in §1, 3°, b) door de terminologie van verslag te wijzigen naar IAC-verslag en OV4-verslag conform het decreet over leersteun.

Artikel 27 (voorheen 28)

In het voorlaatste lid worden de letters 'ORE' ingevoegd achter het cijfer 109,1.

Artikel 40 (voorheen 41)

AGODI wijst er op dat in dit artikel geen verwijzing opgenomen staat naar de teldag. Een verwijzing wordt aldus opgenomen in het eerste lid.

Artikelen 65 en 81 (NIEUW)

Artikelen vergeten wijzigen in vorige versie.

Artikelen 73 en 92 (voorheen 74 en 92)

In beide rechtspositiedecreten zijn overgangsmaatregelen terug te vinden voor contractuele opvoeders die internaatsmedewerker en aldus statutair zullen worden. In de desbetreffende artikelen ontbrak echter nog een uitzondering op de benoemingsvoorwaarden. Zonder deze uitzondering zouden deze personeelsleden op 1 januari 2024 niet in aanmerking kunnen komen voor een vaste benoeming omdat de voorwaarde inzake dienstanciënniteit normaliter wordt vastgesteld op 31 augustus 2023 en in casu de personeelsleden pas inkantelen op 1 september. Omdat het niet de bedoeling kan zijn om deze personeelsleden uit te sluiten van een vaste benoeming, wordt een technische wijziging doorgevoerd in een nieuwe §3. Daarnaast rezen in het veld ook veel vragen rond de berekening van de dienstanciënniteit voor de contractuele opvoeders die inkantelen. Bij de berekening van de dienstanciënniteit voor de statutaire personeelsleden tellen we de dagen waarin het personeelslid zich in de toestand van "non-activiteit" bevindt niet mee. Deze regel zit vervat in artikel 4 van het decreet rechts-

positie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en artikel 6 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. Omwille van de rechtszekerheid dringt zich een technische wijziging aan §1 op waarin geëxpliciteerd zal worden welke periodes van non-activiteit niet meetellen voor de berekening van de dienstanciënniteit. Tot slot, wordt ook de overname van geldelijke anciënniteit voor contractuele personeelsleden die door de raad van bestuur/inrichtende macht gevaloriseerd werd, omwille van de rechtszekerheid, expliciet opgenomen in de overgangsmaatregel (zie nieuwe §4).

Artikel 160 (NIEUW)

Is een noodzakelijke aanpassing door het gelopen tijdspad.

Artikel 162 (NIEUW)

Er wordt ook een bijkomende overgangsmaatregel ingeschreven om de besturen bij aanvang van de implementatie van dit decreet de nodige tijd te geven om hun fusiemogelijkheden te bekijken. Daarom bepaalt het nieuwe artikel 162 dat de systematiek van twee opeenvolgende genadejaren pas zal spelen vanaf de telling op de eerste schooldag van februari 2025. Tot aan die teldag bevinden alle onderwijsinternaten die een fusiecompromis afsluiten zich in de feiten in de situatie van een gedoogjaar.

Artikel 163 (NIEUW)

Is een noodzakelijke aanpassing gebaseerd op signalen gegeven door besturen die samen besprekingen omtrent schaalvergroting voeren.

Artikel 167 (voorheen 164)

In §1, 3°, wordt de overgangsmaatregel verlengd van vijf naar acht schooljaren, waarbij het percentage voor de eerste vijf schooljaren wordt verhoogd naar 30% van de toegekende OR. Hierna daalt het voor de resterende drie schooljaren naar respectievelijk 20%, 15% en 10% van de toegekende ORE.

Met dit decreet versterken we de onderwijsinternaten. De subsidiëring/financiering is meer gericht de toekenning van omkadering (waarbij het personeel onder de rechtspositieregeling zal vallen). Het bestuur kan zo nog beter beleid voeren en de internen adequaat omringen en begeleiden. De subsidiëring/financiering is minder gericht op het toekennen van werkingsbudget. Dit is een bewuste keuze, die gebeurde uit kwalitatieve overwegingen.

We zijn echter niet blind voor de omslag die de besturen door deze nieuwe situatie moeten maken en willen besturen daar ook de tijd toe geven. Vandaar deze overgangsmaatregel.

Maar, indien besturen beslissen om ORE om te zetten in werkingsbudget, dan gaat dit ten koste van de verhouding internen/personeel. Het bestuur moet dus zeer omzichtig omgaan met deze mogelijkheid.

Deze overgangsmaatregel gaat in zekere zin in tegen het leidend principe van het decreet. Daarom zijn er aan deze overgangsmaatregel strikte voorwaarden verbonden. De maatregel is uitdrukkelijk een overgangsmaatregel die eindig is. De betrokken besturen dienen de periode dan ook te gebruiken om de nodige maatregelen te nemen gericht op de langere termijn.

In §1, 4°, is een technische aanpassing doorgevoerd om de vergelijking tussen het huidige en het toekomstige werkingsbudget technisch uitvoerbaar te maken.

Artikel 171

Door dit decreet over de onderwijsinternaten wordt er een omslag (transitie) gemaakt van het oude naar het nieuwe financieringsmodel. De Regering kan een transitiebudget toekennen aan onderwijsinternaten die dit nodig hebben om de transitie te maken.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Binnen deze memorie gebruiken we de term 'internaten' om te verwijzen naar de internaten, tehuizen en de MPIGO binnen de toepassing van de huidige regelgeving en de term 'onderwijsinternaten' voor de toekomstige en enige erkenningsvorm binnen het decreet over de onderwijsinternaten en de toepassing ervan.

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1.

Behoeft geen toelichting.

Artikel 2.

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op de onderwijsinternaten.

Er is maar één soort onderwijsinternaten, er zijn geen subcategorieën. We beogen net een zo eenvoudig mogelijke structuur te brengen in een sector waar vandaag zeer veel verschillende actoren actief zijn met veel verschillende specifieke regelingen, die in de realiteit een zeer gelijke werking hebben.

Dat we voor de gehele sector werken met één figuur 'de onderwijsinternaten' gevat in één regelgeving betekent niet dat we geen oog hebben voor de diversiteit op het werkveld en daarop inspelen.

Artikel 3.

Bevat in de eerste paragraaf de in het decreet gehanteerde afkortingen en verkorte formuleringsvormen van veel gehanteerde begrippen.

In de tweede paragraaf worden enkele, voor de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten die eruit voortvloeien, algemeen geldende bepalingen opgenomen zodat deze verder in het decreet en de hier uit voortvloeiende besluiten van de Vlaamse Regering niet telkens weer bepaald moeten worden.

Door deze algemene bepalingen is er meer eenduidigheid in de toepassing (punctueel kan er nog steeds afgeweken worden, maar dit moet dan uitdrukkelijk bepaald worden). Deze algemene bepalingen ontlasten de artikelen van het decreet wat de leesbaarheid en het begrip ervan ten goede komt.

In 1° wordt aangegeven dat bij elke berekening op de gewone wijze wordt afgerond.

In 2° wordt aangegeven dat de onderwijsinspectie de voor haar gebruikelijke werkwijze hanteert zoals die geformuleerd is in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de uitvoeringsbesluiten. Door deze bepaling wordt ook duidelijk aangegeven dat bij toepassing van dit decreet, in de situaties dat er onduidelijkheid of zelfs tegenstrijdigheid zou kunnen zijn met die in het decreet van 2009, de bepalingen van het decreet over de onderwijsinternaten gelden.

In 3° wordt er een bepaling opgenomen met betrekking tot de vermelding van beroepsmogelijkheden (wie, wat, wanneer) bij het meedelen van beslissingen met individuele strekking die rechtsgevolgen hebben voor de interne. Het is niet de bedoeling om de verschillen die bestaan tussen onderwijsinternaten van privaatrechtelijke aard en onderwijsinternaten van publiekrechtelijke aard, op het vlak van het beroep tegen hun beslissingen ongedaan te maken. Deze regeling zorgt ervoor dat, ongeacht het soort onderwijsinternataatsbestuur, de rechtsbescherming voor alle internen op een identieke wijze gewaarborgd wordt. Deze regeling is ter ondersteuning van de onderwijsinternaten ze zorgt er immers voor dat het onderwijsinternaat niet geconfronteerd wordt met beroepen lange tijd na de genomen en meegedeelde beslissing.

In 4° wordt aangegeven dat de Regering voor elke bepaling "de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap" in een uitvoeringsbesluit zal bepalen. Daarnaast zal voor de verdere uitvoering de elementen die naar de Vlaamse Regering gedelegeerd worden (de 'de Regering zal...', 'de Regering kan ...') als het om loutere elementen van functionele uitvoering gaat (dus niet om inhoudelijke keuzes, deze uitvoering doorgedelegeerd worden naar die bevoegde diensten (subsidiariteit).

Een andere bepaling die in regelgeving vaak verschillende keren herhaald wordt in de onderscheiden artikelen is dat een bestuur of de directie steeds een afgevaardigde kan mandateren. De mogelijkheid tot mandateren is niet opgenomen in de voorafgaandelijke bepalingen omdat dit een algemeen geldende regel is, het behoort immers tot de autonomie van het bestuur om daar toe te beslissen en te bepalen op welke wijze die mandataris aangeduid wordt en wat het precieze mandaat is.

HOOFDSTUK 2. OPDRACHT VAN DE ONDERWIJSINTERNATEN

AFDELING 1. OPDRACHT

Artikel 4.

Definieert wat de maatschappelijke verwachting t.a.v. onderwijsinternaten is en begrenst de opdracht van de onderwijsinternaten daar ook toe.

Alle verdere bepalingen in dit decreet en de besluiten van de Vlaamse Regering die eruit voortvloeien, dienen in het licht van het artikel 4 gelezen en toegepast te worden.

Jongeren gaan om diverse redenen 'op internaat', maar de rode draad is dat voor de onderwijsinterne de keuze voor verblijf, in de eerste plaats, gemaakt wordt vanuit het optimale verloop van het onderwijsgebeuren.

Ouders verwachten dat een onderwijsinternaat in veilige omstandigheden een verblijf aanbiedt en hen in zekere mate begeleidt en vormt. Vandaag wordt het 'kwaliteitsvol verblijf voor en begeleiding van internen' beschreven in het Referentiekader voor Onderwijsinternaatkwaliteit (RiK).

Artikel 5.

Formuleert wat voor onderwijsinternaten de normale momenten van openstelling zijn. Artikel 5 formuleert (in tegenstelling tot artikel 27) de gewone verblijfsdagen.

Gelet op de rol van de onderwijsinternaten om een faciliterende rol te spelen in het naar school gaan van de interne dienen onderwijsinternaten minimaal open te zijn de avonden (inclusief de lesvrije halve dagen (meestal) woensdagnamiddag), de nachten en de ochtenden tussen twee schooldagen. In 'doordeweekse' omstandigheden zijn dit de

maandag-, dinsdag-, woensdag- en donderdagavond en de respectieve nachten en ochtenden.

De tweede paragraaf geeft aan dat een onderwijsinternaat ook open kan zijn op andere momenten dan die opgenomen zijn in de eerste paragraaf, maar dan na onderhandeling in het bevoegd lokaal comité (zie verder).

Het gaat hier dan over:

1° De zondagavond en -nacht. In het artikel is dit in algemene termen geformuleerd omdat de situatie (open op een niet-schooldag) zich ook met vakantiedagen en dagen dat de lessen geschorst zijn, kan voordoen.

2° De dagen dat er lessen geschorst zijn en vakantiedagen. De normale openstelling van de onderwijsinternaten op die momenten (en de avonden, nachten en ochtenden) worden door het derde en vierde punt gevat.

De openstelling is gekoppeld aan de activiteit van scholen en die wordt bepaald door de respectieve regelgeving over de organisatie van het schooljaar voor scholen basis- en secundair onderwijs.

De dagen en momenten waarop de lessen geschorst zijn in het basisonderwijs:

- anderhalve dag (mag opgesplitst worden in halve dagen) per schooljaar om pedagogische studiedagen voor de leerkrachten te houden;
- voor de leerlingen van het basisonderwijs één halve dag op de laatste schooldag vóór de zomervakantie;
- de dag na de bij wet of decreet bepaalde parlementaire, provinciale of gemeentelijke verkiezingen.

De dagen en momenten waarop de lessen geschorst zijn in het secundair onderwijs:

- één halve dag per schooljaar om, bij het begin ervan, administratieve en onthaalformaliteiten voor te bereiden;
- één dag per schooljaar voor het houden van een pedagogische studiedag voor leerkrachten;
- één halve dag onmiddellijk na parlementaire, provinciale of gemeentelijke verkiezingen.

De dagen dat de lessen geschorst zijn behoren tot de normale openstelling van een onderwijsinternaat (de gewone verblijfsdagen) tenzij die dag aansluit bij een weekend of een vakantieperiode.

3° Ook sommige vakantiedagen (punt 4 en 5) behoren tot de gewone verblijfsdagen:

- voor zover zij niet tijdens of aansluitend aan een weekend of een vakantieperiode vallen: 11 november en 1 mei (Paasmaandag, Hemelvaartsdag, de dag nadien en Pinkstermaandag sluiten altijd aan bij een weekend of een vakantieperiode en vallen dus buiten de regeling.
- De bijkomende facultatieve vakantiedagen, voor zover zij niet aansluitend aan een weekend of een vakantieperiode vallen:
 - voor basisonderwijs twee dagen die opgesplitst kunnen worden in halve dagen;
 - voor het gewoon secundair en het deeltijds beroepssecundair onderwijs één volledige dag die opgesplitst kan worden in twee halve dagen,

- voor het buitengewoon secundair onderwijs twee dagen die opgesplitst kunnen worden in halve dagen.

Die openstelling moet voorwerp zijn van onderhandeling in het bevoegd lokaal comité. Wie het bevoegd lokaal comité is en wat zijn bevoegdheden zijn, is terug te vinden:

- voor het gesubsidieerd vrij onderwijs in het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs;
- voor het officieel onderwijs in:
 - de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;
 - het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;
 - het besluit van de Vlaamse regering van 28 augustus 2000 houdende oprichting en samenstelling van de lokale comités voor de personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs.

De openstelling op de momenten zoals geformuleerd in de tweede paragraaf sluit aan bij de bestaande praktijk van de onderwijsinternaten. De bepaling dat er over deze momenten onderhandeling in het bevoegd lokaal comité dient te zijn, betekent echter niet dat de situatie er voor de internen op achteruit mag gaan.

AFDELING 2. ERKENNING

Artikel 6.

Bepaalt een set erkenningsvoorwaarden. Het gaat om een beperkte set van binnen onderwijs klassieke erkenningsvoorwaarden vertaald naar de situatie van de onderwijsinternaten.

Een loutere erkenning (zonder financiering/subsidiëring) heeft voor een onderwijsinternaat minder effect dan een loutere erkenning voor een school heeft. Een school kan op basis van de erkenning getuigschriften afleveren. Bij onderwijsinternaten geeft de erkenning geen bijkomende mogelijkheden aan het onderwijsinternaat.

De tweeledigheid en de fasering eerst (voorlopige) erkenning, dan financiering/subsidiëring en dan mogelijk een definitieve erkenning wordt ook voor het onderwijsinternaat in de regelgeving opgenomen:

- het is een systematiek die gekend is binnen onderwijs;
- de opgenomen voorwaarden zijn van een dusdanig belang dat als ze niet als erkenningsvoorwaarden zouden opgenomen worden, ze wel als subsidievoorwaarden opgenomen dienen te worden. In die opbouw zal de inspectie niet de erkenningsvoorwaarden, maar wel een gedeelte van de financierings- of subsidievoorwaarden controleren (inspectie doet uiteraard geen uitspraak over het gegeneerd aantal omkaderingsrekeneenheden, zie verder). Gelet op het onderscheid tussen de voorwaarden voor de voorlopige erkenning en de (definitieve) erkenning zou hier dan een onderscheid ontstaan tussen het voorlopig voldoen aan de financierings- en subsidiëringsvoorwaarden en het definitief voldoen. Retorisch lijkt dat een moeilijke zaak;
- de erkenning is een kwaliteitslabel, het onderwijsinternaat voldoet immers aan alle wettelijke voorwaarden. Het voldoen aan alle wettelijke voorwaarden, het geheel van de regelgeving volgen, is ook expliciet als erkenningsvoorwaarde geformuleerd, zodat een bestuur de mogelijkheid heeft om ook zonder financiering/subsidiëring de activiteit op te starten of verder te zetten, als/zolang het

aangeboden verblijf en de begeleiding kwaliteitsvol is.

Het geeft de overheid ook de mogelijkheid om toezicht te houden op de kwaliteit van het verblijf binnen niet gefinancierde/gesubsidieerde onderwijsinternaten. Per slot van rekening zijn onderwijsinternaten locaties waar kinderen (jong, kwetsbaar, ...) zullen verblijven;

- de bepalingen rond het rookverbod, opgenomen in het decreet van 6 juni 2008, vereisen eveneens dat er erkenningsvoorwaarden zijn. Het rookverbod wordt binnen het decreet over de onderwijsinternaten uitgebreid naar een algemeen beleid rond middelenmisbruik, deze problematiek is evident de dag van vandaag een stuk ruimer dan enkel tabak.

Het artikel is zo opgebouwd dat de eerste 4 erkenningsvoorwaarden ook de erkenningsvoorwaarden zijn die een rol spelen bij de voorlopige erkenning (zie artikel 7, §1).

Aan de voorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) werd toegevoegd dat het onderwijsinternaat op een aangepaste wijze ingericht is. Dit is een vertaling van de voor scholen aparte erkenningsvoorwaarde (die niet tot de voorwaarden voor de voorlopige erkenning behoort) 'didactisch materiaal en aangepaste schooluitrusting'. Binnen de context van het onderwijsinternaat speelt de uitrusting een andere rol (leefgroepen, kamerinrichting, leeftijdsadequaat karakter) zodat het veel meer aansluit bij BVH en het wel voorwerp is van toezicht bij de voorlopige erkenning.

Artikel 7.

Bevat de stappen om, voor een nieuw onderwijsinternaat (of een bestaand nog niet erkend aanbod voor verblijf van leerlingen), tot een erkenning te komen.

In de eerste paragraaf worden de erkenningsvoorwaarden die gelden bij een voorlopige erkenning weergegeven, dat zijn de eerste vier erkenningsvoorwaarden geformuleerd in artikel 6.

Bij de voorafgaandelijke controle op de 'aangepaste inrichting' tweede deel van artikel 6, 3°), wordt in de eerste plaats nagegaan dat er voldoende garanties zijn dat de inrichting aangepast zal kunnen zijn. De onderwijsinspectie zal in die optiek nagaan hoeveel internen er in het gebouw zullen leven en slapen, op welke doelgroepen (bv. internen die ingeschreven zijn in het kleuteronderwijs) het onderwijsinternaat of de vestigingsplaats zich richt, ...

De beschreven procedure is de voor schoolbesturen bekende werkwijze: aanvraag, controle door inspectie, voorlopige erkenning/niet erkenning door de Regering.

Er worden maar twee data opgenomen, omdat slechts deze twee data bepalend zijn: de uiterste datum voor de aanvraag (ten laatste op 1 april van het voorgaande schooljaar) en de datum waarop de Regering de beslissing mededeelt (ten laatste op 15 juni).

Bij het ontbreken van (de mededeling van) een beslissing wordt die beslissing geacht negatief te zijn. De automatische koppeling 'het ontbreken van een beslissing is een negatieve beslissing' is een meer duidelijke situatie dan bij 'het ontbreken van een beslissing is een positieve beslissing', het vermijdt dat ongewenst aanbod toch van start kan gaan louter om een procedurele stap en het geeft de kandidaat-aanbieder meer rechtszekerheid omdat deze dan kan handelen (bv. in beroep gaan).

In de tweede paragraaf wordt aangegeven dat in de loop van het eerste bestaansjaar de erkenningsvoorwaarden beoordeeld zullen worden door de onderwijsinspectie.

De beschreven procedure is de voor schoolbesturen bekende werkwijze: controle van alle erkenningsvoorwaarden door de onderwijsinspectie in het eerste bestaansjaar en definitieve erkenning/niet erkenning door de Regering.

Er wordt maar één datum opgenomen, omdat enkel de datum waarop de Regering de beslissing meedeelt (ten laatste op 15 april) bepalend is.

Ook hier geldt dat bij het ontbreken van de mededeling van de beslissing deze geacht wordt negatief te zijn.

Voor de overgangsbepaling zie toelichting bij artikel 161.

Artikel 8.

Een onderwijsinternaat kan aanbod voorzien in meerdere vestigingsplaatsen. Eén vestigingsplaats wordt als hoofdvestigingsplaats aangeduid, dit is van belang voor communicatie en databaseer.

Een vestigingsplaats heeft geen aparte 'erkenning'. Het onderwijsinternaat is als geheel erkend. De vestigingsplaatsen vallen binnen deze erkenning.

Als een onderwijsinternaat een (bijkomende) vestigingsplaats opricht of een vestigingsplaats verhuist, vraagt het daartoe de toestemming aan de Regering. De controle, uitgevoerd door de onderwijsinspectie, op basis waarvan de Regering toestemming geeft, of niet geeft, is enkel gericht op de derde erkenningsvoorwaarde '3° het is gevestigd in gebouwen en lokalen die voldoen aan de voorwaarden voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne en die op een aangepaste wijze ingericht worden' omdat dit de enige is die gekoppeld is aan de locatie, de andere erkenningsvoorwaarden gelden t.a.v. het gehele onderwijsinternaat in zijn algemene werking.

Omdat een vestigingsplaats van een onderwijsinternaat een plaats is waar jongeren zullen overnachten en in een leefgroep zullen samenleven wordt, anders dan bij andere onderwijsniveaus ook de vestigingsplaats aan controle woonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de gepaste inrichting onderworpen. Ook hier is de voorafgaandelijke controle op de 'aangepaste inrichting' een controle waarbij in de eerste plaats wordt nagegaan dat er voldoende garanties zijn dat de inrichting aangepast zal kunnen zijn.

Er worden maar twee data opgenomen, omdat slechts deze twee data bepalend zijn: de uiterste datum voor de aanvraag (ten laatste op 1 april van het voorgaande schooljaar) en de datum waarop de Regering de beslissing meedeelt (ten laatste op 15 juni).

Met betrekking tot de derde paragraaf, soms zal een onderwijsinternaat, in noodsituaties, genoodzaakt zijn om internen tijdelijk onder te brengen op een andere locatie dan de gekende vestigingsplaatsen (die vestigingsplaats waarvoor er een toestemming is). De Regering zal daarvoor een specifieke regeling uitwerken.

Artikel 9.

Bepaalt dat de erkenning van het onderwijsinternaat of de toestemming om een vestigingsplaats te betrekken, opgeheven kan worden. De Regering kan daartoe slechts beslissen na een advies van de onderwijsinspectie te hebben gekregen.

Artikel 10.

De term 'onderwijsinternaat' is, gelet op de erkenningsvoorwaarden en het toezicht daarop, een kwaliteitslabel dat enkel voorbehouden is voor de erkende onderwijsinternaten.

AFDELING 3. TOEZICHT

Artikel 11.

Legt het kwaliteitstoezicht in handen van de onderwijsinspectie.

HOOFDSTUK 3. PARTICIPATIE

Artikel 12.

Voor de kwaliteitsvolle werking van een onderwijsinternaat is het belangrijk dat alle betrokkenen er op een gepaste wijze kunnen participeren aan het gehele gebeuren en aan het beleid. In het regeerakkoord werd afgesproken dat het gehele (decretaale) kader rond participatie en leerlingenrechten zal herbekeken worden. In dit kader zal er een grondig debat gevoerd worden over participatie, de verwachtingen en de verplichtingen.

Het decreet vereist enkel dat het bestuur een beleid voert rond participatie.

De wijze waarop het bestuur participatie vorm geeft, behoort tot de autonomie van het bestuur. Hiermee zetten we in op deregulering. Er zijn geen formele verplichtingen, zo is er bijvoorbeeld geen verplichting om een ouderraad in te stellen. Let wel, er is uiteraard, cfr. het RiK, een verplichting om een beleid rond participatie van ouders te voeren en dit in het kenbaar te maken.

HOOFDSTUK 4. INSCHRIJVINGEN

De artikelen over inschrijvingen zijn beperkt tot de techniciteit van het inschrijven en het concrete verloop ervan.

Naast de in dit decreet opgenomen artikelen over de inschrijvingen zijn er uiteraard de algemeen geldende principes en rechtsregels waardoor een door de overheid gefinancierde/gesubsidieerde dienstverlening verantwoordelijkheid draagt voor de gehele doelgroep van die dienstverlening.

Artikel 13.

Bepaalt hoe een interne ingeschreven wordt in een onderwijsinternaat.

De ondertekening, voor akkoord, van het reglement (op het reglement zelf of op een ander document) is bij de inschrijving cruciaal. Het reglement regelt immers de verhouding en relatie tussen het onderwijsinternaat, de interne als resident en de betrokken personen.

Wijzigingen aan het reglement (m.u.v. de aanduiding of het onderwijsinternaat voorlopig erkend dan wel erkend is) kunnen ook een rol spelen bij het ingeschreven blijven, indien de betrokken persoon deze niet voor akkoord ondertekent.

De ondertekening van het reglement kan zowel fysiek als digitaal gebeuren. Dit hoeft niet nader bepaald te worden in dit decreet. Wat een geldige handtekening is, is bij federale wet geregeld en omvat ook de digitale (eID-PDF) handtekeningen.

De vijfde paragraaf geeft weer hoe er een einde aan de inschrijving kan komen.

Indien de betrokken persoon de inschrijving wenst te beëindigen, gebeurt dit op eenvoudig verzoek van de betrokken personen.

Indien het bestuur de inschrijving wil beëindigen, kan dit enkel op basis van de in dit decreet opgenomen gronden.

Deze toegelaten redenen voor uitschrijving op initiatief van het bestuur zijn:

1. een wijziging aan het reglement wordt niet voor akkoord ondertekend door de betrokken personen (vierde lid van de derde paragraaf van dit artikel);
2. het resultaat van een tuchtprocedure (artikel 17);
3. voor de reeds ingeschreven interne waarvan het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening waar de betrokken partijen geen overeenstemming vinden over de inhoud van een nieuw op te maken of te wijzigen afsprakenkader en ondersteuningsplan (artikel 14).

Artikel 14.

Bij de inschrijving van kinderen en jongeren waarvan het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening is er een voorafgaande voorwaarde.

Wat jeugdhulpverlening is, is bepaald in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. Uiteraard gaat het hier niet om elke jongere voor wie Jeugdhulp op één of andere een rol speelt. Cruciaal element is dat het 'verblijf' in het onderwijsinternaat kadert binnen de jeugdhulpverlening.

Om te vermijden dat deze kinderen en jongeren instromen in een onderwijsinternaat zonder voorafgaand overleg tussen onderwijsinternaat en welzijnsactoren (sociale diensten jeugdrechtbank, jeugdhulp, ...) en zonder dat het onderwijsinternaat over alle informatie beschikt, is er een kwaliteitsvolle aanmelding voorzien.

Bij die kwaliteitsvolle aanmelding komen onderwijsinternaat, ouders, internen en actoren binnen Welzijn tot afspraken over opvolging van de jongere, het verloop van het verblijf in het onderwijsinternaat en eventuele evolutie in zorgvraag en ondersteuning van de interne en het onderwijsinternaat vanuit één of meerdere welzijnsactoren.

Voor sommige jongeren zullen afspraken over de opvolging volstaan, voor andere jongeren zal het nodig zijn dat er, soms, substantiële ondersteuning (inzet van personeel en middelen) vanuit welzijn komt.

Als resultaat van de kwaliteitsvolle aanmelding komen alle betrokkenen tot een afsprakenkader en ondersteuningsplan. Het afsprakenkader wordt gezien als de afspraak tussen de ondersteunende diensten vanuit Welzijn en het internaat. In het plan worden minstens afspraken gemaakt over opvolging van de situatie van de jongere en zijn verblijf in het onderwijsinternaat (evaluatiemomenten, contactpersonen, ...). In de situaties waarbij er vanuit welzijnsactoren ondersteuning (personeel en middelen) geboden wordt, worden er in het plan concrete afspraken en garanties op die ondersteuning ingeschreven.

Vooraleer de jongere als interne kan ingeschreven worden (in reglementaire bewoording: het reglement door de betrokken persoon ondertekend kan worden) moet een afsprakenkader en ondersteuningsplan opgemaakt zijn.

We vermijden zo dat onderwijsinternaten geconfronteerd worden met situaties waarin ze geen inspraak hebben en/of er geen mogelijkheid is tot het inschakelen van snelle en duurzame ondersteuning.

Daarnaast bevat het artikel bepalingen over hoe er omgegaan wordt met situaties waarin de zorgvraag van de betrokken jongere doorheen de tijd wijzigt.

De Regering zal in een uitvoeringsbesluit voor het afsprakenkader en ondersteuningsplan, vertrekkend vanuit de in dit decreet opgenomen elementen, bepalen wat de minimale inhoud is, welke actoren er betrokken zijn bij de opmaak ervan en de partners die

het ondertekenen. Er moet in elk geval over gewaakt worden dat in het afsprakenkader en ondersteuningsplan een contactpersoon Welzijn wordt aangeduid.

In geen geval kan het afsprakenkader en ondersteuningsplan bijkomende verplichtingen aan de interne opleggen. Voor de interne geldt het internaatsreglement, zoals voor alle andere internen.

De bepalingen in dit artikel komen voort uit de conceptnota 'Onderwijs – Welzijn' van 9 juli 2021 (VR 2021 0907 MED.0250/1).

Zie ook overgangsmaatregelen.

Artikel 15.

Bevat de gegevens die door het inschrijvend onderwijsinternaat worden doorgegeven aan de administratie. Nieuw is het kenmerk of het om een interne gaat waarvan de beide ouders of desgevallend de enige ouder een ambulant beroep uitoefenen, als binnenschipper, kermis- en circusexploitant en -artiest uitoefenen, als vermeld in artikel 40. Deze werkwijze betekent voor de betrokken onderwijsinternaten toch een zekere planlastvermindering.

In het tweede en derde lid worden enkele essentiële elementen van de persoonsgegevensverwerking die gepaard gaan met de registratie van internen geregeld:

- de rechtvaardigingsgrond en doeleinden: de verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk voor het voldoen aan de wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, zoals bepaald in artikel 6, punt 1, c) van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, met name het registreren van internen opdat de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de financiering en subsidiëring kan berekenen;
- de verantwoordelijkheid: de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap wordt aangeduid als de verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens;
- de bewaartermijn: in analogie met de termijn bepaald voor de schoolloopbaan wordt een termijn van tien jaar vooropgesteld.

De verwerkingsverantwoordelijke neemt, voor de gegevens waar ze verantwoordelijk voor is, de noodzakelijke maatregelen om te garanderen dat de persoonsgegevens juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd. Daarnaast neemt de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen opdat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap zal een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling opmaken.

HOOFDSTUK 5. PREVENTIEVE SCHORSING, TIJDELIJKE EN DEFINITIEVE UITSLUITING

In dit hoofdstuk krijgen de onderwijsinternaten een kader voor de preventieve schorsing, de tijdelijke uitsluiting en de definitieve uitsluiting. Dit zijn de drie, bij de andere onderwijsniveaus, gekende figuren. De inhoud van deze drie maatregelen en de procedures daarrond lopen zo veel als mogelijk gelijk met deze die voor scholen (leerplicht) gelden.

Er zijn echter t.a.v. de regeling die geldt voor scholen enkele aanpassingen en aanvullingen, deze worden bij de onderscheiden artikelen toegelicht.

Enkele aanpassingen in algemene termen zijn:

1. De regeling werd vertaald naar de specifieke situatie van de onderwijsinternaten waarin bv. de leefgroepwerking een essentiële rol speelt.
2. Er wordt geëxpliciteerd dat de maatregel voortvloeit uit feiten die in relatie staan tot het onderwijsinternaat. Uitsluiting uit school en internaat mogen niet aan elkaar gekoppeld zijn
3. Het is belangrijk dat de betrokken interne ondanks de maatregel (die binnen de sfeer van het onderwijsinternaat genomen wordt) naar school kan blijven gaan. Het onderwijsinternaat probeert om daar, samen met de ouders, mee zorg voor te dragen. Het is echter duidelijk dat er geen afdwingbare rechten t.a.v. het onderwijsinternaat zijn voor de interne en zijn ouders, het onderwijsinternaat is niet verplicht om er voor te zorgen dat de geschorste/uitgesloten interne nog naar school kan (het gaat om een inspanningsverplichting, geen resultaatsverbintenis)
4. Indien het een maatregel voor een interne waar ook een jeugdhulpmaatregel geldt, dienen de verantwoordelijken binnen Welzijn op de hoogte gebracht te worden en indien mogelijk betrokken te worden
5. Er wordt een mogelijkheid voorzien om in het kader van de tuchtprocedure de directeur of een lid van de beroepscommissie te wraken. Deze procedurele waarborg dient geregeld te worden in het internatsreglement. Door het voorzien van een wrakingsprocedure worden de onderwijsinternaten beschermd tegen mogelijke beroepsprocedures op basis van (on)partijdigheid.

Enkele bepalingen van dit hoofdstuk zijn ook terug te vinden in het artikel 22 dat de minimale inhoud van het reglement van het onderwijsinternaat weergeeft.

Artikel 16.

Bepakt het toepassingsgebied van dit hoofdstuk, net als binnen de scholen, tot de internen uit het lager- en secundair onderwijs. Uiteraard is het de bedoeling dat schorsen en uitsluiten uitzonderlijke maatregelen zijn.

Artikel 17.

Geeft de drie figuren in verband met schorsen en uitsluiten van internen in onderwijsinternaten weer: de preventieve schorsing, de tijdelijke uitsluiting en de definitieve uitsluiting. Ten gronde gaat dit over dezelfde maatregel als voor scholen, mits de algemene aanpassingen beschreven in de inleiding.

Bij de preventieve schorsing is het een wezenlijk kenmerk van de maatregel dat de directie snel kan handelen, dat is ook voor scholen zo. In de regeling voor onderwijsinternaten wordt toegevoegd dat de betrokken interne(n) wel gehoord moet(en) worden, indien dat mogelijk is, alvorens de preventieve schorsing uitgesproken kan worden. Het gaat in deze niet om het recht op verdediging, een preventieve schorsing is immers geen sanctie maar een bewarende maatregel, het gaat om een fundamenteel recht om bij een beslissing die op uw persoon betrekking heeft de eigen mening te kunnen geven. Daarenboven stelt dat de directie ook beter in staat om een gemotiveerde beslissing te nemen.

Artikel 18.

Beschrijft de procedure van de tijdelijke en de definitieve uitsluiting.

Specifiek voor de regeling bij de onderwijsinternaten:

- het CLB van de school van de interne is betrokken, ook al is er geen rechtstreekse relatie tussen het onderwijsinternaat en het CLB;
- naast de betrokken personen, heeft ook de interne zelf inzage in het tuchtdossier;
- indien het om een interne gaat 'waarvan het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening' dient ook de contactpersoon van Welzijn, opgenomen in het afsprakenkader en ondersteuningsplan, betrokken te worden.

Artikel 19.

Bevat de beroepsprocedure bij de definitieve uitsluiting. Vergt geen nadere toelichting.

Artikel 20.

Bevat bepalingen omtrent de samenstelling van de beroepscommissie.

Aan de bepaling dat de leden van de beroepscommissie niet kunnen wijzigen wordt toegevoegd dat het in de gevallen waar dit noodzakelijk zou zijn voor de continuïteit van de werking van de beroepscommissie dit wel kan.

Artikel 21.

Bevat bepalingen omtrent de concrete werking van de beroepscommissie.

In de tweede paragraaf wordt aangegeven dat de beroepsprocedure de uitsluiting niet opschort. Tijdens de periode van het beroep blijft de interne dus uitgesloten. Het onderwijsinternaat dient er echter rekening mee te houden dat de beroepsprocedure kan leiden tot een vernietiging van de definitieve uitsluiting en dat de interne dus mogelijk kan terugkeren. Het onderwijsinternaat kan in afwachting van de uitspraak in beroep geen handelingen stellen die de terugkeer van de interne de facto onmogelijk maakt.

HOOFDSTUK 6. HET REGLEMENT

Artikel 22.

Het reglement van het onderwijsinternaat is een bijzonder belangrijk document, dat de verhouding tussen het onderwijsinternaat, de interne en de ouders (de betrokken persoon) regelt. Vandaar dat het reglement een cruciale rol speelt bij de inschrijving.

In dit decreet wordt veel autonomie gegeven aan de besturen van de onderwijsinstellingen voor de concretisering van de algemene decretale bepalingen.

Autonomie voor het onderwijsinternaat betekent niet dat het bestuur zo maar kan doen wat het 'ad hoc' wil. Belangrijk is dat besturen en directies beslissingen nemen op basis van een op voorhand bepaalde en gekende regeling. Het onderwijsinternaat is evenzeer gebonden door het eigen reglement. Een goed uitgewerkt reglement geeft rechtszekerheid aan de interne en de ouders, maar evenzeer aan het onderwijsinternaat zelf dat wanneer het zich houdt aan het reglement mogelijke problemen kan vermijden.

Vrijheid en autonomie doen een appel op het beleidsvoerend vermogen van het bestuur voor het maken van goed doordachte, maatschappelijk relevante en coherente keuzes. Het is eveneens een verantwoordelijkheid van het bestuur om de gemaakte keuzes, de concrete werkwijze, ... transparant te communiceren van bij aanvang.

De overheid heeft ervoor gekozen om vorm te geven aan het internaatgebeuren, maar niet door dat in detail te regelen, maar wel door aan te geven over welke elementen het bestuur klaarheid moet geven aan de 'verblijfzoekende'.

Het reglement bevat verschillende onderdelen:

- inleidende bepalingen (missie, visie, status van de erkenning, info over het bestuur en de wijze van contactname met het bestuur);
- elementen van de algemene organisatie (de momenten waarop het onderwijsinternaat geopend is, indeling in leefgroepen, richtlijnen bij afwezigheden, gebruik van de kamers, ...);
- de onderlinge relaties (oudercontacten, informatie-uitwisseling, de wijze waarop participatie vorm krijgt, de tuchtregeling en de rechten om gehoord te worden en de rechten van verdediging, aanspreekpunt grensoverschrijdend gedrag en de wijze waarop een eventuele melding verder zal verlopen, ...);
- de financiële regeling (de persoonlijke bijdrage (vroeger kostgeld), de regeling bij afwezigheid (ziekte, overmacht ...), de waarborg, de regeling wanneer de ingeschreven interne niet (meer) naar het onderwijsinternaat komt of kan komen ...

Aangezien het onderwijsinternaat verwerkingsverantwoordelijke is voor de gegevens verstrekt door de betrokken personen aan het onderwijsinternaat, dient het reglement ook een bepaling te bevatten met betrekking tot de bescherming van de persoonsgegevens. In het reglement dient aldus minimaal vermeld te worden in welke situaties het onderwijsinternaat persoonsgegevens verwerkt, de wijze waarop deze gegevens worden verwerkt en de maximale bewaartermijn van deze gegevens.

Met uitzondering van de status van de erkenning en de juridische aard en samenstelling van het bestuur en de wijze waarop de betrokken personen ermee in contact kunnen komen, kan een onderwijsinternaat tussen zijn verschillende vestigingsplaatsen een onderscheid maken in het reglement.

HOOFDSTUK 7. OMKADERING

De toegekende omkadering wordt uitgedrukt in één omkaderingsrekeneenheid (ORE).

In die ORE zit de gehele omkadering vervat (directeur, internaatsmedewerker en administratief medewerker, zie verder).

AFDELING 1. FINANCIERINGS- EN SUBSIDIERINGSVOORWAARDEN

Artikel 23.

In de eerste paragraaf worden de drie algemeen geldende financierings- en subsidiëeringsvoorwaarden weergegeven.

De eerste voorwaarde is de erkenning (inclusief de voorlopige erkenning), enkel erkende onderwijsinternaten komen in aanmerking voor financiering en subsidiëring.

De tweede voorwaarde bestaat er uit dat het bestuur de controle op de aanwending van het werkingsbudget mogelijk maakt.

De derde voorwaarde gaat over de organiseerbaarheid (rationalisatie, vroeger in de internaatscontext 'behoud' genoemd) van het onderwijsinternaat.

De redenering achter 'normen' met het oog op financiering of subsidiëring is dat organisaties maar op een zinvolle en kwaliteitsvolle manier kunnen werken als er een zekere schaalgrootte is qua personeel en de leidinggevende (bijgevolg) zijn of haar rol ten volle kan opnemen (en daar ook in erkend kan worden).

Die schaalgrootte is voor verschillende deelaspecten van belang:

- de dagdagelijkse organiseerbaarheid: voor een leefgroep is er op weekbasis meer dan één begeleider nodig, een directeur/beheerder die al te vaak, mogelijk permanent mee ingeschakeld wordt in de leefgroepwerking kan de rol als beleidsfiguur onvoldoende opnemen. Onderwijsinternaten als zelfstandige organisaties met een adequaat beleidsvoerend vermogen zijn een belangrijke doelstelling van dit decreet;
- opvangen van schokken: in een aantal internaten bestaat de gehele personeelsequipe uit 1 leidinggevende en 2 VTE opvoedkundig personeel. Om het met een boutade te zeggen, als één van deze twee ziek is, is 50 % van het personeel ziek, als één van die twee op vorming is, is 50 % van het personeel afwezig Tijdens corona is ook gebleken dat kleine personeelsequipes kwetsbaar zijn, wat al geleid heeft tot de regeling waarbij personeelsleden het gehele jaar door en vanaf de eerste dag afwezigheid vervangen kunnen worden (wat voorheen niet zo was);
- bij een personeelsequipe die bestaat uit twee à drie mensen is het haast onmogelijk om een personeelsbeleid te voeren, om tot taakdifferentiatie te komen, enig specialisme (indien het bestuur daar op wenst in te zetten) te creëren,

De derde financierings- en subsidiëeringsvoorwaarde, het zinvolle volume, wordt niet afgetoetst aan het loutere aantal internen, maar wel aan het volume omkadering dat deze internen genereren. Gelet op de gediversifieerde omkadering (doelgroepen), zie verder, kunnen een zelfde aantal internen een verschillend volume omkadering genereren.

De (rationalisatie)norm ligt daarbij op 62.875 ORE. Met dat volume kan een bestuur één leidinggevende en vijf internaatsmedewerkers op bachelorniveau aanstellen. Gelet op de gediversifieerde omkadering (zie artikel 25) kan dit aantal ORE met verschillende aantallen internen gehaald worden.

Er is geen onderscheid in programmatie (opstart) en rationalisatie (het verder bestaan), er is maar één norm.

In de formulering van de derde voorwaarde zitten twee genadejaren ingebouwd.

De tweede paragraaf voorziet een afwijkingsmogelijkheid op de norm van 62.875 ORE voor onderwijsinternaten die een samenwerkingsovereenkomst afsluiten met residentiële voorzieningen van welzijn (een jeugdhulpaanbieder erkend en gesubsidieerd door het agentschap Opgroeien of een MFC erkend en gesubsidieerd door het V.A.P.H.), bijvoorbeeld omdat men op dezelfde locatie ligt. De organiseerbaarheid en de invulling van de kwaliteitsverwachtingen wordt dan niet door het eigen volume omkaderingsrekeneenheden aangetoond maar door de samenwerking met de residentiële voorziening. In de samenwerkingsovereenkomst zullen daar concrete afspraken gemaakt moeten worden. Omdat een onderwijsinternaat, artikel 31, minstens een halftijdse directie moet aanstellen, moet een onderwijsinternaat, op basis van de onderwijsinternaten minstens 6.348 ORE genereren. De concrete taakinvulling van die directiefunctie zal door het bestuur, mede in functie van de samenwerking, bepaald worden.

De derde paragraaf voorziet de mogelijkheid voor een bestuur om met eigen middelen het berekend aantal ORE, indien dat de norm van 62.875 ORE niet haalt, aan te vullen (via de techniek aangereikt in artikel 43), tot minstens de norm. Voorwaarde is dat het onderwijsinternaat bij de berekening van de basisomkadering voor de gewone verblijfsdagen het aantal vereiste ORE voor de aanstelling van een voltijdse directie genereert. Uiteraard kan het betrokken bestuur boven de norm van 62.875 ORE, ten laste van bijvoorbeeld het werkingsbudget nog bijkomende personeelsleden aanwerven, net zoals een bestuur van een onderwijsinternaat dat de rationalisatienorm wel haalt dat ook kan doen met toepassing van het artikel 43 van dit decreet.

De jaren dat een bestuur het aantal ORE aanvult tot aan de rationalisatienorm (of meer) voldoet het onderwijsinternaat aan de rationalisatienorm en moet het geen beroep doen op het genadejaar. Tenzij na verloop van het werkjaar blijkt dat het bestuur het engagement niet of onvoldoende is nagekomen.

De vierde paragraaf geeft aan dat een nieuw onderwijsinternaat voor 1 april een aanvraag tot financiering of subsidiëring indient bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap zal dan nagaan of het onderwijsinternaat voldoet aan de financierings- en subsidiëeringsvoorwaarden of de voldoet aan de voorwaarden voor een afwijking. Op basis van de telling op de eerste schooldag van oktober, overeenkomstig artikel 24, ontvangt het onderwijsinternaat vanuit de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap een mededeling over de toegekende ORE en het werkingsbudget.

De vijfde paragraaf geeft aan dat er in één gebouw of in één gebouwencomplex (campus, ...) slechts één onderwijsinternaat gefinancierd of gesubsidieerd kan worden.

AFDELING 2. OMKADERING GEWONE VERBLIJFSDAGEN

Artikel 24.

Formuleert de teldag voor de berekening van de omkadering en het werkingsbudget.

De algemeen geldende teldag is de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

Voor nieuwe onderwijsinternaten en bij opsplitsing ook het reeds bestaande onderwijsinternaat en voor onderwijsinternaten die een vestigingsplaats oprichten of afschaffen is de teldag de eerste schooldag van oktober.

Dat is anders dan in de huidige regelgeving. Nieuwe internaten telden tot nu op 1 september. Omwille van eenvormigheid en om de nieuwe onderwijsinternaten de kans te geven om hun populatie nog wat op te bouwen komt die teldag op de eerste schooldag van oktober te liggen. Onderwijsinternaten die vestigingsplaatsen oprichten of afschaffen hertelden niet, door de hertelling wordt ook voor hen de toegekende omkadering en werkingsbudget afgestemd op de reële, actuele situatie.

Bij een fusie waar er geen wijziging is in de bestaande vestigingsplaatsen van de voormalige onderwijsinternaten wordt de omkadering en het werkingsbudget berekend alsof de bij de fusie betrokken onderwijsinternaten op de eerste schooldag van februari reeds één onderwijsinternaat vormden.

Indien een onderwijsinternaat wordt overgeheveld van het ene bestuur naar het andere heeft dat geen effect op de berekening van omkadering en werkingsbudget.

In de tweede paragraaf worden de teldagen voor de toepassing op de ingevulde bijkomende verblijfsdagen vertaald naar respectieve telperiodes.

Artikel 25.

Geeft aan hoe de omkadering voor de activiteit van het onderwijsinternaat op de gewone verblijfsdagen, de momenten van activiteit zoals omschreven in artikel 5, berekend wordt.

In punt 2° van de eerste paragraaf is opgenomen welke internen in aanmerking komen voor de berekening van de omkadering.

Er is een begrenzing in leeftijd, die op 21 jaar ligt. De leerlingen van het derde leerjaar van de derde graad ('het zevende jaar') en van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5) zijn financier-/subsidieerbaar tot 25 jaar.

De formulering van die leeftijdsvoorwaarde (resp. maximaal 21 en 25 jaar) is geïnspireerd op de formulering van het artikel 252/1 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010. Anders dan in het artikel 252/1 gaan we echter niet uit van een toelatingsvoorwaarde (in art. 252/1 'toegankelijk') omdat er in dit decreet geen toelatingsvoorwaarden geformuleerd worden. Het artikel 252/1 "*... is het voltijds gewoon secundair onderwijs toegankelijk voor leerlingen die de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben bereikt. Het kan worden gevolgd uiterlijk tot het einde van het schooljaar waarin de leerlingen de leeftijd van 25 jaar bereiken.*" wordt naar de onderwijsinternaten vertaald door te kijken naar de leeftijd die de interne heeft bij aanvang van het schooljaar (dus op 1 september) waarin de teldag valt.

Bijvoorbeeld:

Voor de berekening van de omkadering van een onderwijsinternaat voor het schooljaar 2024/2025 wordt er geteld op, ofwel de eerste schooldag van februari 2024 ofwel de eerste schooldag van oktober 2024. Afhankelijk van die teldag komen de jongeren die op de eerste schooldag van september 2023 dan wel de eerste schooldag van september 2024 nog in aanmerking voor de telling.

De formule geeft weer dat er een basisomkadering is die voor elke interne gelijk is, maar waar een zeer lichte degressiviteit op wordt toegepast (0.9997). Die basisomkadering wordt weergegeven in de tabel waar naast het aantal internen van het internaat telkens de berekende omkaderingsrekeneenheden staan. In het decreet heet dit de 'tabeleenheden'.

Bovenop de basisomkadering komt er niet degressief opgebouwde doelgroepomkadering. Er zijn drie doelgroepen met hun respectieve bijkomende omkadering:

1. internen die ingeschreven zijn in het kleuteronderwijs, dit kenmerk genereert bijkomend per interne de helft van het aantal ORE dat overeenstemt met 1 interne in de tabel;
2. internen met een IAC-verslag of OV4-verslag, dit kenmerk genereert de ORE voor de aanstelling van één uur voor een personeelslid met een bachelordiploma;
3. internen waarvan het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening en waarvoor een afsprakenkader en ondersteuningsplan werd overeengekomen, dit kenmerk genereert de ORE voor de aanstelling van één uur voor een personeelslid met een bachelordiploma (zie ook overgangsmaatregelen).

In de tweede paragraaf wordt verduidelijkt dat een interne die tot meerdere doelgroepen behoort, dat kunnen ze alle drie zijn, ook driemaal de bijhorende doelgroepomkadering genereert. Daarnaast wordt duidelijk aangegeven dat een interne op eenzelfde teldag slechts in één internaat kan meegenomen worden in de berekeningen.

AFDELING 3. AANVULLENDE OMKADERING

ONDERAFDELING 1. AANVANGSBEGELEIDING, BELEIDSONDERSTEUNING EN PROFESSIONALISERING

Artikel 26.

De ORE voor 'aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering' vinden hun oorsprong in de uren aanvangsbegeleiding geïntroduceerd door het decreet van 15 maart 2019 tot uitvoering van maatregelen betreffende het onderwijs uit cao XI.

Door cao XII werd die regeling op twee manieren uitgebreid. Het werd een urenpakket 'aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering' en het volume, Vlaanderenbreed, werd opgetrokken naar 355 uur. In dit volume 355 uren zitten ook de 58 uren bedoeld voor de semi-internaten die buiten de scope van het decreet over de onderwijsinternaten vallen.

In artikel 26 wordt de in de CAO XI en XII afgesproken systematiek overgenomen, maar vertaald in ORE, waarbij 297 uren overeenstemmen met 82.501 ORE.

De bestaande artikelen kunnen een stuk vereenvoudigd worden omdat er in dit decreet wordt uitgegaan van slechts één erkenningsvorm, er hoeft dus geen opsomming weergegeven te worden van de verschillende soorten instellingen die in aanmerking komen voor deze regeling en er is slechts één omkaderingsrekeneenheid zodat er geen verrekening dient te gebeuren van ambten naar uren.

De situatie van de semi-internaten blijft buiten de scope van dit decreet. De uren aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering voor de semi-internaten blijven tot nader order in deel III van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 staan.

De systematiek waarmee de ORE aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering berekend wordt, is dat elk onderwijsinternaat recht heeft op een evenredig deel van de eigen omkadering t.o.v. de totaal aan onderwijsinternaten toegekende omkadering op basis van artikel 25, de omkadering voor de gewone verblijfsdagen en artikel 27, de omkadering voor verblijf op de bijkomende verblijfsdagen.

Voor de overgangsbepaling zie toelichting bij artikel 165.

ONDERAFDELING 2. BIJKOMENDE VERBLIJFSDAGEN

Artikel 27.

Onderwijsinternaten kunnen aanvullende omkadering (en werkingsbudget) bekomen voor de organisatie van verblijf op dagen die vallen buiten gewone verblijfsdagen zoals deze geformuleerd worden in het artikel 5 waarop er geen verantwoordelijkheid is voor scholen om opvang voor leerlingen te voorzien.

Op momenten dat er hybride onderwijs (afstandsonderwijs, enkel in het secundair onderwijs) georganiseerd wordt of 'blok-namiddagen' tijdens de examenperiode vallen buiten artikel 5, maar zijn geen bijkomende verblijfsdagen omdat er op die momenten een verantwoordelijkheid ligt bij de scholen om opvang te voorzien. Uiteraard kunnen scholen en onderwijsinternaten afspraken maken over de opvang in die momenten en het toezicht samen regelen, ze geven geen aanleiding tot bijkomende omkadering en er rust geen decretale verplichting op het onderwijsinternaat om dan opvang te voorzien. Ook korte momenten, zoals bv. het middagmaal valt buiten de regeling voor de bijkomende verblijfsdagen.

Deze regeling vervangt de omkadering toegekend aan 'de tehuizen voor kinderen met ouders die geen vaste verblijfplaats hebben'. Enerzijds is de regeling voor de bijkomende verblijfsdagen ruimer dan die voor de tehuizen, omdat in principe elk onderwijsinternaat in aanmerking komt, niet enkel de internaten met het label 'tehuis'. Anderzijds sluit de regeling, die uitgaat van het daadwerkelijk blijf van internen op de bijkomende verblijfsdagen, dichter aan bij de concrete realiteit.

Elke interne die op een bijkomende verblijfsdag aanwezig is in het onderwijsinternaat telt voor één ingevulde bijkomende verblijfsdag. Als op een zaterdag en een zondag er

drie internen op het onderwijsinternaat verblijven, vertegenwoordigt dat zes ingevulde bijkomende verblijfsdagen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 'bijkomende verblijfsdagen op de avond en nacht voor en de ochtend van een niet-schooldag' en de 'andere bijkomende verblijfsdagen'. Onder 'bijkomende verblijfsdagen op de avond en nacht voor en de ochtend van een niet-schooldag' wordt onder andere de vrijdagavond en -nacht verstaan en de zaterdagochtend. De term 'bijkomende verblijfsdagen op de avond en nacht voor en de ochtend van een niet-schooldag' werd breed geformuleerd omdat de situatie (open op een avond een nacht voor een niet schooldag) zich ook met vakantiedagen en dagen dat lessen geschorst zijn, kan voordoen.

Het totaal aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen op de avond en nacht voor en de ochtend van een niet-schooldag wordt vermenigvuldigd met 15,15 ORE. Bij de berekeningen waarbij er geen gegevens over een geheel werkjaar beschikbaar zijn wordt voor de berekening een in verhouding aangepast aantal ORE gehanteerd. Voor een telling in de maand september wordt het aantal ORE vermenigvuldigd met 12 (181,8 ORE) en bij de telling in de eerste vijf maanden van het voorgaande schooljaar wordt het aantal ORE 36,36 ($= 15,15 / 5 * 12$).

Het totaal aantal ingevulde andere bijkomende verblijfsdagen wordt vermenigvuldigd met 45,46 ORE. Bij de berekeningen waarbij er geen gegevens over een geheel werkjaar beschikbaar zijn wordt voor de berekening een in verhouding aangepast aantal ORE gehanteerd. Voor een telling in de maand september wordt het aantal ORE vermenigvuldigd met 12 (545,52 ORE) en bij de telling in de eerste vijf maanden van het voorgaande schooljaar wordt het aantal ORE 109,1 ($= 45,46 / 5 * 12$).

De rationalisatienorm voor de andere bijkomende verblijfsdagen ligt op 10.000 ORE, dat stemt overeen met 220 ingevulde bijkomende verblijfsdagen. Met dit volume ORE kan het bestuur twee VTE op bachelorniveau aanstellen. De ORE gegenereerd op basis van de bijkomende verblijfsdagen op de avond en nacht voor en de ochtend van een niet-schooldag mogen in rekening genomen worden voor de berekening van 10.000 ORE. We kiezen er bewust voor om niet elke opvang op bijkomende verblijfsdagen te omkaderen. Dit zou een te grote versnippering van de middelen met zich meebrengen. We beogen, voor de opvang op andere bijkomende verblijfsdagen degelijk uitgebouwde werkingen, waar een bestuur zich ook op richt en het aanbod kwalitatief ontwikkelt net zoals we dat voor het aanbod op de gewone verblijfsdagen beogen.

De studenten van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, vallen buiten de regeling voor de bijkomende verblijfsdagen.

Voor de overgangsbepaling zie toelichting bij artikel 165.

ONDERAFDELING 3 SAMEN ONDERWIJSINTERNAAT MAKEN

Artikel 28.

Bevat de vertaling naar ORE en de nieuwe context waarbij er maar één erkenningsvorm is van de uren 'Samen Internaat Maken' geïntroduceerd door cao XII.

Een goede inspraakcultuur versterkt het beleidsvoerend vermogen en zorgt voor krachtige en kwaliteitsvolle onderwijsinternaten en goede werkomstandigheden voor het personeel ervan.

De inzet van deze ORE is in overeenstemming met het afsprakenkader tussen het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve verenigingen van inrichtende machten van

het gesubsidieerd onderwijs en de representatieve vakorganisaties over de wijze van toekenning, de verdeling en de inzet van de 'uren'.

AFDELING 4. AANWENDING

ONDERAFDELING 1 PERSONEELSFORMATIE

Artikel 29.

Machtigt de Vlaamse Regering om de verschillende personeelscategorieën in te delen in wervings-, selectie- en bevorderingsambten.

Artikel 30.

In het nieuwe financieringssysteem wordt de omkadering uitgedrukt in ORE. Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om het aantal ORE dat een ambt vertegenwoordigt, vast te leggen. Zij moet hierbij rekening houden met het bekwaamheidsbewijs of de salarisschaal.

Artikel 31.

Het bestuur van het onderwijsinternaat kan de toegekende ORE enkel aanwenden voor de werking van het onderwijsinternaat en dus niet voor de werking van andere instellingen (bv. een school) die tot hetzelfde bestuur zouden behoren. Het bestuur beslist, na onderhandeling in het bevoegd lokaal comité, voor het overige in principe vrij over de aanwending van de toegekende ORE mits zij rekening houdt met de regelgeving over de verdeling van de betrekkingen en reffectatie en wedertewerkstelling.

Daarnaast wordt er binnen de beschikbare ORE minimaal één halftijdse of maximaal één voltijdse betrekking in het ambt van directeur per onderwijsinternaat ingericht. Overeenkomstig de decreten rechtspositie wordt een volledige betrekking in een selectie- of bevorderingsambt steeds toegekend hetzij aan één personeelslid, hetzij aan twee personeelsleden die elk met een halftijdse betrekking worden belast. Een halftijdse betrekking in een bevorderingsambt wordt steeds toegekend aan één personeelslid.

Artikel 32.

Geeft aan de Vlaamse Regering de delegatie een nieuwe prestatieregeling vast te leggen voor de verschillende ambten in de onderwijsinternaten.

ONDERAFDELING 2 OVERDRACHT

Artikel 33

Maakt het mogelijk dat een bestuur omkadering kan overdragen van een onderwijsinternaat naar een ander onderwijsinternaat, al dan niet van een ander bestuur. Die overdracht is bedoeld om onderlinge solidariteit mogelijk te maken en om er voor te zorgen dat omkadering niet verloren gaat doordat ze, wegens een te klein volume, niet aanwendbaar is.

Artikel 34.

Maakt het mogelijk dat een bestuur ORE die het tijdens een schooljaar niet aanwendt en niet overgedragen heeft aan een ander bestuur kan overdragen naar het volgende schooljaar. Die overdracht is bedoeld ter versterking van het beleidsvoerend vermogen van een bestuur en om er voor te zorgen dat omkadering niet verloren gaat doordat ze, wegens een te klein volume, niet aanwendbaar is.

AFDELING 5. SALARISFINANCIERING OF -SUBSIDIERING

Artikel 35.

Dit artikel regelt het principe van het derdebetalerssysteem voor de onderwijsinternaten. De rechtstreekse uitbetaling van het salaris hangt af van een aantal specifieke voorwaarden waaraan de in de onderwijsinternaten tewerkgestelde personeelsleden moeten voldoen.

HOOFDSTUK 8. FINANCIËLE MIDDELEN

De financiële middelen van het onderwijsinternaat worden gevormd door het werkingsbudget toegekend vanuit de overheid en de persoonlijke bijdrage van de betrokken personen.

AFDELING 1. TOEKENNING**ONDERAFDELING 1 WERKINGSBUDGET****Artikel 36.**

Regelt de toekenning van het werkingsbudget voor het onderwijsinternaat voor de gewone verblijfsdagen. Voor het schooljaar 2023/2024 is het werkingsbudget 1.300 euro per interne.

Het totale budget wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex en de evolutie van de internen. Het globale werkingsbudget wordt verdeeld over de onderwijsinternaten a rato van het aantal internen.

Paragraaf 7 van dit artikel laat toe dat indien het aantal internen wijzigt na verificatie of indien er een rechtzetting nodig is na foutieve berekening het werkingsbudget nog aangepast kan worden bij de begrotingsaanpassing.

Artikel 37.

Regelt het werkingsbudget voor de bijkomende verblijfsdagen.

Voor het schooljaar 2023/2024 bedraagt het werkingsbudget 7,22 euro per 'ingevulde bijkomende verblijfsdag'.

Het totale budget wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex en de evolutie van het aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen. Het globale werkingsbudget voor de werking op bijkomende verblijfsdagen wordt verdeeld over de betrokken onderwijsinternaten a rato van het aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen.

Paragraaf 7 van dit artikel laat toe dat indien het aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen wijzigt na verificatie of indien er een rechtzetting nodig is na foutieve berekening het werkingsbudget nog aangepast kan worden bij de begrotingsaanpassing.

Voor de overgangsbepaling zie toelichting bij artikel 168.

ONDERAFDELING 2 PERSOONLIJKE BIJDRAGE**Artikel 38.**

Geeft aan dat er bij de inschrijving in een onderwijsinternaat geen inschrijvingsgeld (som geld louter gekoppeld aan de inschrijving op zich) mag gevraagd worden.

Het is het onderwijsinternaat wel toegelaten om een waarborg te vragen, het bestuur dient er over te waken dat het gaat om een redelijke waarborg, in verhouding tot moge-

lijke risico's, zodat de omvang van de waarborg geen beletsel kan zijn voor een inschrijving. Belangrijk om weten is dat een klacht ingediend kan worden bij de commissie zorgvuldig bestuur en daarnaast ook de inspectie de redelijkheid kan controleren.

Artikel 39.

Voor de kosten verbonden aan het verblijf kan een onderwijsinternaat een persoonlijke bijdrage (het vroegere kostgeld) vragen. De gevraagde persoonlijke bijdrage moet transparant gecommuniceerd worden in het reglement en dient in een redelijke verhouding te staan tot de werkelijke kost.

Onderwijsinternaten zijn niet verplicht om in een sociale maatregel te voorzien. Wel dient minimaal een maandelijkse betaling mogelijk te zijn. Facturen voor de betrokken personen dienen die mogelijkheid te bevatten, alsook de wijze waarop de betrokken personen kunnen aangeven dat ze maandelijks wensen te betalen. In het internatsreglement dient de mogelijkheid tot maandelijkse betaling aangegeven te worden. Indien een bestuur een nog meer gespreide betaling wil mogelijk maken, kan dat uiteraard, de maandelijkse betaling is de minimale mogelijkheid.

Artikel 40.

De bestaande regeling waarbij de samenleving tussenkomt in de persoonlijke bijdrage voor het verblijf van internen met ouders die geen vaste verblijfplaats hebben, wordt ongewijzigd verdergezet, maar duidelijker geformuleerd. De ouders ontvangen geen bijdrage vanuit de overheid. Het onderwijsinternaat ontvangt de bijdrage via het werkingsbudget en brengt dat bedrag dan in mindering van de persoonlijke bijdrage die de ouders dienen te betalen.

De huidige regelgeving gaat uit van de notie 'geen vaste verblijfplaats', maar dit begrip werd niet gedefinieerd. Het decreet over de onderwijsinternaten grenst deze groep nu af zoals die in de huidige toepassing gehanteerd wordt. Ook is het in de formulering duidelijker dat het om beide ouders gaat.

Artikel 41.

Voor kosten die verbonden zijn aan activiteiten die buiten de normale werking van een onderwijsinternaat vallen mag een onderwijsinternaat een persoonlijke bijdrage vragen als die in verhouding staat tot de werkelijke kost.

AFDELING 2. AANWENDING VAN HET WERKINGSBUDGET

Artikel 42.

Net als bij de omkadering dienen het werkingsbudget gebruikt te worden voor de werking van het onderwijsinternaat. Anders dan bij de personeelsleden die duidelijk op een het onderwijsinternaat gerichte activiteit ontplooiën, kan het bij werkingsmiddelen zijn dat ze samen met de werkingsmiddelen van andere entiteiten (een school) gebruikt worden om een gezamenlijke aankoop te realiseren, die uiteindelijk economischer is voor zowel school als onderwijsinternaat.

Het bestuur dient er in elk geval strikt over te waken dat de financiële middelen van het onderwijsinternaat niet afgewend worden en gebruikt worden en aangewend worden voor andere doeleinden dan het verblijf van internen in onderwijsinternaten.

Het tweede lid bevat de rechtsgrond voor het toezicht op de aanwending van het werkingsbudget.

Artikel 43.

Het onderwijsinternaat kan enerzijds overeenkomstig paragraaf 1 ten laste van de eigen middelen en ten laste van het werkingsbudget personeel aanwerven dat valt onder de toepassing van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten. Een aanstelling of benoeming op grond van een regeling die de lokale besturen zelf hebben uitgewerkt, is daarnaast ook nog steeds mogelijk.

Het onderwijsinternaat kan anderzijds overeenkomstig paragraaf 2 ook personeel aanwerven ten laste van het werkingsbudget, ten laste van de eigen middelen in functie van het behalen van de ORE-norm, ten laste van de Vlaamse ondersteuningspremie uitgekeerd door de VDAB of met projectmiddelen die het beleidsdomein Onderwijs en Vorming toekent in de vorm van subsidies, dat valt onder de decreten rechtspositie. De uitbetaling van het personeelslid gebeurt via de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. Die laatste vordert de kosten van het salaris terug van het bestuur. Het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs is aldus naargelang het geval van toepassing op het tijdelijke personeelslid. De gewone regeling inzake bekwaamheidsbewijzen geldt. Het personeelslid bouwt dienstanciënniteit op, maar kan niet vastbenoemd worden.

HOOFDSTUK 9. BIJKOMENDE PROJECTMATIGE FINANCIËLE MIDDELEN

Artikel 44.

Voorziet in een rechtsgrond waardoor de Regering in staat is om Bijkomende projectmatige financiële middelen toe te kennen. Onderwijsinternaten of andere actoren kunnen de begunstigde zijn.

De bijkomende projectmatige financiële middelen worden toegekend met het oog op het verbeteren, versterken of faciliteren van de werking van de onderwijsinternaten of ter ondersteuning of begeleiding van de besturen, personeelsleden, internen of andere belanghebbenden van de onderwijsinternaten.

De bijkomende projectmatige financiële middelen hebben betrekking op specifieke opdrachten die verband houden met initiatieven ter voorbereiding van nieuwe regelgeving of de uitvoering ervan, initiatieven die leiden tot breed inzetbare inzichten en methodieken en initiatieven waarbij ingespeeld kan worden op tijdelijke en zeer specifieke noden.

De Regering bepaalt de voorwaarden waaronder de bijkomende projectmatige financiële middelen toegekend kunnen worden, de wijze van selectie en evaluatie.

De Regering kan hiermee inspelen op tijdelijke specifieke noden, innovatieve initiatieven ondersteunen of zelf initiëren, ... Concreet kan het bijvoorbeeld gaan om initiatieven ter voorbereiding en implementatie van nieuwe regelgeving zoals de subsidies voor de inschalingsoefening van de voorzieningen betrokken bij de transitie van Onderwijs naar Welzijn en de subsidies voor initiëren en begeleiden van fusies die samen gaan met de introductie van dit decreet en de omkaderingssystematiek die er in vervat zit.

HOOFDSTUK 10. UITZONDERLIJKE OMSTANDIGHEDEN

Artikel 45.

Door de coronaperiode hebben we geleerd dat de Regering in staat moet zijn om onderwijsinternaten te faciliteren om zeer snel in te spelen op uitzonderlijke en bijzonder moeilijke omstandigheden.

Dit artikel biedt een rechtsgrond zodat de Regering, bij afwijking, de nodige en gepaste maatregelen kan nemen, indien uitzonderlijke omstandigheden daar toe nopen.

De afwijkende maatregelen die de Regering kan nemen kunnen bestaan uit enerzijds het toekennen van bijkomende omkadering en werkingsbudget. Daarnaast kunnen de maatregelen betrekking hebben op andere elementen uit de regelgeving die door de uitzonderlijke omstandigheden niet haalbaar zijn of die een adequaat handelen door de onderwijsinternaten in de weg staan.

Onder uitzonderlijke omstandigheden vallen bijvoorbeeld natuurrampen als vermeld in artikel 2, 2° en 3°, van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest. Het kan ook verband houden met een humanitaire crisis, een gebeurtenis die een ernstige bedreiging veroorzaakt of kan veroorzaken voor de veiligheid, het welzijn en de gezondheid van de bevolking.

De uitzonderlijke omstandigheden kunnen, zoals bij corona, het hele land treffen maar het kan ook gaan om een meer lokale, mogelijk zelfs vrij individuele omstandigheid, bijvoorbeeld een plaatselijke overstroming of plotse uitbraak van een ziekte.

Omdat de Regering in deze uitzonderlijke omstandigheden van het decreet en de besluiten van de Vlaamse Regering die eruit voortvloeien afwijkende maatregelen kan nemen en daar ook snel in kan handelen, dus zonder de bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering opgelegde stappen in het besluitvormingsproces te moeten volgen. Hieronder kan verstaan worden:

- het wetgevingsadvies van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA);
- het voorafgaande advies van de Inspectie van Financiën, vermeld in artikel 43 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019;
- het begrotingsakkoord, vermeld in artikel 31 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019;
- het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie, vermeld in artikel 10/4 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- ...

Omdat het gewone besluitvormingsproces niet moet gevolgd worden, dient de Regering onmiddellijk transparantie te geven aan het Parlement. De Regering bezorgt hiertoe zo spoedig mogelijk een motivering aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. Het Parlement houdt toezicht op de buitengewone maatregelen, ook die op het niveau van de besluiten van de Vlaamse Regering, door middel van de bekrachtiging of niet-bekrachtiging. Het zijn de buitengewone maatregelen an sich die bekrachtigd moeten worden en dus niet de uitzonderlijke omstandigheden of de beslissing tot het nemen van buitengewone maatregelen. Indien het Parlement de buitengewone maatregelen niet bekrachtigt binnen de twee maand houden deze maatregelen op te bestaan.

De buitengewone maatregelen gelden in eerste instantie voor een bepaalde duur die strikt noodzakelijk is en in geen geval langer mag zijn dan zes maanden. Indien de uitzonderlijke omstandigheden, of de noodzaak om de buitengewone maatregelen aan te houden (waarbij de effecten langer kunnen duren dan de crisis zelf) toch langer is dan

zes maanden moet de Regering de verlenging opnieuw bij besluit vaststellen dat bij decreet bekrachtigd wordt. Indien het Parlement de buitengewone maatregelen niet bekrachtigt binnen de twee maand houden deze maatregelen op te bestaan.

HOOFDSTUK 11. OVERHEVELING EN FUSIE

Artikel 46.

Behoeft geen uitleg.

Voor de overgangsbepaling zie toelichting bij artikel 166.

Artikel 47.

Behoeft geen uitleg.

Voor de overgangsbepaling zie toelichting bij artikel 167.

HOOFDSTUK 12. ZORGVULDIG BESTUUR

Dit hoofdstuk introduceert de bepalingen rond zorgvuldig bestuur zoals deze ook gelden voor de andere segmenten binnen het onderwijs

Artikel 48.

Handelt over eerlijke concurrentie tussen onderwijsinternaten.

Artikel 49.

Handelt over politieke propaganda.

Artikel 50.

Handelt over de toegelaten handelsactiviteit.

Artikel 51.

Bepaalt de voorwaarden waaraan het reclame- en sponsoringsbeleid van onderwijsinternaten aan moet voldoen.

Artikel 52.

Maakt de commissie Zorgvuldig Bestuur bevoegd voor onderwijsinternaten.

HOOFDSTUK 13. OVERLEG OVER FUNDAMENTELE HERVORMINGEN

Artikel 53.

Introduceert de regeling, die teruggaat tot de Schoolpactwet, waarbij de afgevaardigden van de besturen en de representatieve vakorganisaties de kans krijgen om bij het begin van het besluitvormingsproces over een 'fundamentele hervorming' een apart overleg te vragen.

HOOFDSTUK 14. SANCTIES EN TERUGVORDERINGEN

Artikel 54.

De Regering krijgt de mogelijkheid om op basis van vastgestelde niet naleving, van welbepaalde aspecten van het decreet, een sanctie op te leggen middels een ingrijpen op de toekenning van het werkingsbudget.

De Regering heeft hier twee mogelijkheden: een tijdelijke inhouding van de betaling (waar uiteindelijk wel het volledige werkingsbudget wordt uitgekeerd) en het terugvorderen van een gedeelte van het werkingsbudget (tot 10 %) waarbij dit gedeelte niet wordt uitgekeerd of bij een latere uitbetaling verrekend wordt.

Voor het oneigenlijk hanteren van de benaming onderwijsinternaat, wanneer men niet erkend is, wordt een specifieke strafmaat opgenomen, deze is gelijk aan die voor het onterecht voeren van academische graden.

Artikel 55.

Stelt de Regering in staat om onterecht uitbetaalde bedragen terug te vorderen. In principe vordert de Regering terug bij het bestuur. De terugvordering van een gedeelte van een salaris kan ook bij een personeelslid gebeuren als het bestuur niet verantwoordelijk is voor de onterechte uitbetaling.

HOOFDSTUK 15. WIJZIGINGS- EN OPHEFFINGSBEPALINGEN

AFDELING 1. WIJZIGINGEN VAN DE WET VAN 29 MEI 1959 TOT WIJZIGING VAN SOMMIGE BEPALINGEN VAN DE ONDERWIJSWETGEVING

Artikel 56.

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen internaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs groten-deels overgaan van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn. Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget.

De semi-internaten vallen omwille van hun specificiteit buiten het decreet onderwijsinternaten.

Daarom wordt in de wet de term 'internaten' geschrapt en vervangen door 'onderwijsinternaten'.

Artikel 57.

De huidige subsidieregeling voor infrastructuurwerken voor gesubsidieerde internaten behelst een ondersteuning van 60% door de overheid. Dit is dezelfde regeling als voor scholen secundair onderwijs. De meerderheid van de bevolking van onderwijsinternaten zijn ook leerlingen uit het secundair onderwijs en in die zin is er analogie.

Voor het basisonderwijs is de ondersteuning 70%. Door het wijzigen van artikel 17, paragraaf 1, wordt de subsidieregeling voor infrastructuurwerken zoals die nu geldt voor het gewoon- en buitengewoon onderwijs ook van toepassing gemaakt op onderwijsinternaten waar internen verblijven uit het basisonderwijs. Deze bijkomende inzet voor infrastructuur is verantwoord omdat er voor de kwaliteitsvolle opvang van jongeren uit het basisonderwijs er andere infrastructurele noden zijn (bv. extra, kindveilige, aangepaste speelruimte).

Tevens wordt er een terminologische wijziging doorgevoerd. De term 'internaten' wordt geschrapt en vervangen door 'onderwijsinternaten'.

Artikel 58.

Zie de toelichting bij artikel 56.

AFDELING 2. WIJZIGINGEN VAN HET DECREET VAN 27 MAART 1991 BETREFFENDE DE RECHTSPOSITIE VAN BEPAALDE PERSONEELSLEDEN VAN HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS

Artikel 59.

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen onderwijsinternaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs grotendeels overgaan van Onderwijs naar Welzijn. In het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget. De onderwijsinternaten worden daarenboven vanaf 1 september 2023 allemaal autonoom.

De semi-internaten vallen omwille van hun specificiteit buiten het decreet onderwijsinternaten.

Daarom worden in het decreet de termen 'autonome internaten', 'tehuizen' en 'internaten die in verblijf en begeleiding tijdens schoolvrije dagen voorzien' geschrapt en vervangen door 'onderwijsinternaten' en/of 'semi-internaten'.

In artikel 3 wordt bij de definitie van 'onderwijsinternaten' verwezen naar de onderwijsinternaten zoals erkend overeenkomstig het decreet over de onderwijsinternaten.

Artikel 60.

Vooreerst kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 59.

Het bevorderingsambt van beheerder houdt op met bestaan en het bevorderingsambt van directeur wordt in de plaats ingevoerd in de onderwijsinternaten, zoals dit ook in het geval is in de andere onderwijsniveaus. De beheerder wordt immers opgewaardeerd tot directeur. Hierdoor dient ook de 'directeur van een onderwijsinternaat' opgenomen te worden in punt 24°.

Met 'internaten' wordt bedoeld de onderwijsinternaten, erkend overeenkomstig het artikel 6 van het decreet over de onderwijsinternaten.

Artikel 61 tot en met 63.

Zie de toelichting bij artikel 59.

Artikel 64.

Dit artikel geeft de raad van bestuur de mogelijkheid om een personeelslid Dat uiterlijk op 31 augustus 2023 – de vooravond van de ingang van het decreet onderwijsinternaten – vast benoemd is, op 1 september 2023 een nieuwe affectatie aan te bieden of in te gaan op een mutatie in een wervingsambt in het gewoon of buitengewoon basisonderwijs, in het gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of in een onderwijsinternaat. Deze nieuwe affectatie of mutatie is slechts mogelijk als er op 1 september 2023 een vacante betrekking is in het beoogde ambt en als het personeelslid in kwestie een vereist bekwaamheidsbewijs of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft voor het beoogde ambt. Als het personeelslid ingaat op dit aanbod en de nieuwe affectatie aanvaardt of de gevraagde mutatie opneemt, dan houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal aanvaardt die aan het desbetreffende ambt is verbonden.

Artikel 65.

Zie de toelichting bij artikel 59.

Artikel 66 en 67.

Een personeelslid wordt – net als in de andere onderwijsniveaus – door het onderwijsinternaatbestuur aangesteld in en geaffecteerd aan een onderwijsinternaat. Een onderwijsinternaat kan ten gevolge van de schaalvergroting naast een hoofdvestigingsplaats

ook meerdere andere vestigingsplaatsen hebben. Een personeelslid is dan ook in principe steeds inzetbaar in dat onderwijsinternaat met inbegrip van alle vestigingsplaatsen (dus, theoretisch gezien, mogelijke inzetbaarheid in heel Vlaanderen) en dit uiteraard binnen de draagwijdte van de tijdelijke aanstelling of vaste benoeming.

In de decreten rechtspositie wordt echter een afbakening van inzetbaarheid ingeschreven, die inhoudt dat de afstand van de standplaats van het personeelslid tot een andere vestigingsplaats waar het personeelslid eventueel moet worden ingezet niet meer bedraagt dan 25 km. In onderling overleg kan het personeelslid echter wel instemmen met een grotere afstand. De standplaats van een personeelslid wordt bepaald in onderling overleg tussen een personeelslid en de directeur (voor het gemeenschapsonderwijs) of de inrichtende macht (voor het gesubsidieerd onderwijs). Als de standplaats bepaald is, kan deze standplaats slechts worden gewijzigd na een nieuw onderling overleg tussen de betrokken partijen. De inzetbaarheid en standplaats van het personeelslid worden ook opgenomen in het geschrift, besluit of overeenkomst die wordt opgemaakt bij de aanstelling van het personeelslid en in de functiebeschrijving en dit binnen de bestaande regels en procedures die daartoe zijn opgenomen in de regelgeving.

Als een onderwijsinternaat haar organisatie moet herschikken, dan gebruikt ze de standplaats van het personeelslid om de inzetbaarheid van de betrokken personeelsleden af te toetsen. Als bij de toekenning van een opdracht de afstand van de standplaats tot de vestigingsplaats waar de betrekking wordt ingericht meer dan 25 km bedraagt dan kan een personeelslid die opdracht weigeren, behalve als het gaat om een vestigingsplaats waar het personeelslid al een opdracht uitoefent. Het personeelslid kan natuurlijk ook instemmen met een opdracht in een vestigingsplaats die meer dan 25 km van de standplaats ligt. Als een vastbenoemd personeelslid bij een reorganisatie van de opdrachten in het onderwijsinternaat niet inzetbaar is in een straal van 25 km van zijn standplaats en een opdracht weigert buiten die begrenzing, dan wordt dit personeelslid ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking en gelden de verplichtingen betreffende re-affectatie en wedertewerkstelling.

Artikel 68.

Een halftijdse betrekking in een bevorderingsambt in een onderwijsinternaat wordt steeds toegekend aan één personeelslid.

Een volledige betrekking in een bevorderingsambt wordt steeds toegekend hetzij aan één personeelslid, hetzij aan twee personeelsleden die elk met een halftijdse betrekking worden belast (artikel 41quater, §1 decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs).

Artikel 69.

In dit artikel wordt in 1°, naar analogie met a), c) en d) omschreven wat er verstaan dient te worden onder de overheveling van een vestigingsplaats bij onderwijsinternaten.

Artikel 70.

Het bevorderingsambt van beheerder houdt op met bestaan en het bevorderingsambt van directeur wordt in de plaats ingevoerd in de onderwijsinternaten, zoals dit ook het geval is in de andere onderwijsniveaus. De beheerder wordt immers opgewaardeerd tot directeur. Hierdoor dient de term beheerder geschrapt te worden en kan de term directeur uniform toegepast worden. Ook in het kader van evaluatie is dit het geval.

Als een raad van bestuur in een onderwijsinternaat slechts een halftijdse betrekking in het ambt van directeur opricht, en het betrokken personeelslid deze betrekking van directeur combineert met een betrekking in een wervings- of selectieambt (internaatmedewerker, administratief medewerker of adjunct-directeur) in dezelfde instelling, dan

wordt het personeelslid voor beide ambten geëvalueerd door de raad van bestuur. Het personeelslid heeft geen tweede evaluator.

Artikel 71.

Zie de toelichting bij artikel 59-60.

Artikel 72.

Artikel 103decies is een overgangsmaatregel die zijn relevantie verloren heeft en mag aldus geschrapt worden.

Artikel 73.

Voor de personeelsleden die in het schooljaar 2022-2023 in dienst zijn als contractueel personeelslid in een functie van opvoeder en aangesteld worden in een internaat binnen de omkadering (ORE) zoals voorzien in het decreet over de onderwijsinternaten en aldus statutair aangesteld worden, worden de diensten gepresteerd als contractueel personeelslid in een functie van opvoeder, met uitzondering van de periodes van politiek verlof of politiek mandaat, onbezoldigde ziekteperioden en verlof zonder wedde, beschouwd als dienstanciënniteit als vermeld in artikel 4, 21 en 36. De diensten worden beschouwd alsof zij gepresteerd werden in het ambt van internaatsmedewerker in de personeelscategorie van het ondersteunend personeel in een internaat.

De contractuele personeelsleden die op 1 september 2023 statutair worden, kunnen onmiddellijk ook het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur verwerven als zij op 1 september 2023 een statutaire aanstelling krijgen als internaatsmedewerker, 290 dagen dienstanciënniteit op de teller hebben staan en zich voor 15 augustus 2023 op een correcte wijze kandidaat hebben gesteld bij de raad van bestuur. Voor het bepalen van de 290 dagen dienstanciënniteit wordt het aantal gepresterde dagen niet met 1,2 vermenigvuldigd.

Opdat deze personeelsleden op 1 januari 2024 vastbenoemd zouden kunnen worden, wordt ingeschreven dat de voorwaarde betreffende de dienstanciënniteit vastgesteld moet worden op 1 september 2023 en niet 31 augustus 2023. De inkanteling vindt immers pas plaats op 1 september 2023.

Tot slot, wordt ook opgenomen dat de contractuele personeelsleden die statutair worden hun door de raad van bestuur gevaloriseerde geldelijke anciënniteit als contractueel meenemen. Dit geldt voor alle ambten die in een onderwijsinternaat kunnen ingericht worden.

Artikel 74.

Het decreet over de onderwijsinternaten streeft naar schaalvergroting. Hierdoor zullen niet alle beheerders in de toekomst directeur kunnen worden. Vandaar dat in dit artikel een overgangsmaatregel wordt voorzien voor de beheerders die geen directeur worden.

De vastbenoemde en tot de proeftijd toegelaten beheerders die op 31 augustus 2023 titularis zijn van een betrekking en die op 1 september 2023 niet als directeur in een onderwijsinternaat worden aangesteld, worden, voor het volume van de opdracht waarvan ze op 31 augustus 2023 titularis zijn, aangesteld in het ambt van internaatsmedewerker in de personeelscategorie van het ondersteunend personeel binnen de omkadering (ORE) zoals voorzien in het decreet over de onderwijsinternaten.

Omdat hun loon een verworven recht is, behouden zij de salarisschaal die zij genieten op 31 augustus 2023, tenzij ze door het besluit van de Vlaamse Regering dat de salarisschalen regelt, recht hebben op een gunstiger salaris.

Een personeelslid dat op 31 augustus 2023 tot de proeftijd is toegelaten in het ambt van beheerder, wordt, na twaalf maanden effectieve prestaties vanaf zijn toelating tot de proeftijd in het ambt van beheerder, vastbenoemd in het ambt van directeur, als hij op 1 september 2023 het ambt van directeur heeft toegewezen gekregen.

AFDELING 3. WIJZIGINGEN VAN HET DECREET VAN 27 MAART 1991 BETREFFENDE DE RECHTSPOSITIE VAN SOMMIGE PERSONEELSLEDEN VAN HET GESUBSIDIEERD ONDERWIJS EN DE GESUBSIDIEERDE CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Artikel 75.

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen internaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs grotendeels overgaan van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn. Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget. Daarom zal de term de tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben' geschrapt worden. De onderwijsinternaten worden daarenboven vanaf 1 september 2023 allemaal autonoom.

De semi-internaten vallen omwille van hun specificiteit buiten het decreet onderwijsinternaten maar aangezien semi-internaten enkel voorkomen in het gemeenschapsonderwijs mag de term in dit decreet geschrapt worden.

De term 'opvangcentra' werd reeds in 2015 verlaten vandaar dat ook in het decreet de term geschrapt mag worden.

In artikel 5 wordt bij de definitie van 'onderwijsinternaten' verwezen naar de onderwijsinternaten zoals erkend overeenkomstig het decreet over de onderwijsinternaten.

Artikel 76 en 77.

Zie de toelichting bij artikel 75.

Artikel 78.

Het bevorderingsambt van beheerder houdt op met bestaan en het bevorderingsambt van directeur wordt in de plaats ingevoerd in de onderwijsinternaten, zoals dit ook in het geval is in de andere onderwijsniveaus. De beheerder wordt immers opgewaardeerd tot directeur. Hierdoor dient de term beheerder geschrapt te worden en kan de term directeur uniform toegepast worden.

Artikel 79.

Dit artikel bevat enerzijds een aantal technische wijzigingen. In de huidige versie wordt verkeerdelijk verwezen naar artikel V.46 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs terwijl dit artikel V.45 moet zijn. Daarnaast werd in het decreet van 9 juli 2021 over het onderwijs XXXI, omwille van planlast, het opvragen van een medisch attest als voorwaarde voor salarisfinanciering of subsidiëring geschrapt in de niveaudecreten. De verwijzing naar desbetreffende voorwaarde wordt daarom ook in artikel 19 geschrapt.

Anderzijds voegen we in dit artikel een verwijzing toe naar het artikel over de salarisfinanciering of subsidiëring in het decreet over de onderwijsinternaten.

Artikel 80.

Paragraaf 1bis capteert een overgangsmaatregel die zijn relevantie verloren heeft en mag aldus geschrapt worden.

Artikel 81

Zie de toelichting bij artikel 75.

Artikel 82 en 83.

Een personeelslid wordt – net als in de andere onderwijsniveaus – door het onderwijsinternaat bestuursbestuur aangesteld in en geaffecteerd aan een onderwijsinternaat. Een onderwijsinternaat kan ten gevolge van de schaalvergroting naast een hoofdvestigingsplaats ook meerdere andere vestigingsplaatsen hebben. Een personeelslid is dan ook in principe steeds inzetbaar in dat onderwijsinternaat met inbegrip van alle vestigingsplaatsen (dus, theoretisch gezien, mogelijke inzetbaarheid in heel Vlaanderen) en dit uiteraard binnen de draagwijdte van de tijdelijke aanstelling of vaste benoeming.

In de decreten rechtspositie wordt echter een afbakening van inzetbaarheid ingeschreven, die inhoudt dat de afstand van de standplaats van het personeelslid tot een andere vestigingsplaats waar het personeelslid eventueel moet worden ingezet niet meer bedraagt dan 25 km. In onderling overleg kan het personeelslid echter wel instemmen met een grotere afstand. De standplaats van een personeelslid wordt bepaald in onderling overleg tussen een personeelslid en de directeur (voor het gemeenschapsonderwijs) of de inrichtende macht (voor het gesubsidieerd onderwijs). Als de standplaats bepaald is, kan deze standplaats slechts worden gewijzigd na een nieuw onderling overleg tussen de betrokken partijen. De inzetbaarheid en standplaats van het personeelslid worden ook opgenomen in het geschrift, besluit of overeenkomst die wordt opgemaakt bij de aanstelling van het personeelslid en in de functiebeschrijving en dit binnen de bestaande regels en procedures die daartoe zijn opgenomen in de regelgeving.

Als een onderwijsinternaat haar organisatie moet herschikken, dan gebruikt ze de standplaats van het personeelslid om de inzetbaarheid van de betrokken personeelsleden af te toetsen. Als bij de toekenning van een opdracht de afstand van de standplaats tot de vestigingsplaats waar de betrekking wordt ingericht meer dan 25 km bedraagt dan kan een personeelslid die opdracht weigeren, behalve als het gaat om een vestigingsplaats waar het personeelslid al een opdracht uitoefent. Het personeelslid kan natuurlijk ook instemmen met een opdracht in een vestigingsplaats die meer dan 25 km van de standplaats ligt. Als een vastbenoemd personeelslid bij een reorganisatie van de opdrachten in het onderwijsinternaat niet inzetbaar is in een straal van 25 km van zijn standplaats en een opdracht weigert buiten die begrenzing, dan wordt dit personeelslid ter beschikking gesteld wegens ontstentenis van betrekking en gelden de verplichtingen betreffende re-affectatie en wedertewerkstelling.

Artikel 84.

Een halftijdse betrekking in een bevorderingsambt in een onderwijsinternaat wordt steeds toegekend aan één personeelslid.

Een volledige betrekking in een bevorderingsambt wordt steeds toegekend hetzij aan één personeelslid, hetzij aan twee personeelsleden die elk met een halftijdse betrekking worden belast (artikel 37bis, §1 decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs).

Artikel 85.

Het bevorderingsambt van beheerder houdt op met bestaan en het bevorderingsambt van directeur wordt in de plaats ingevoerd in de onderwijsinternaten, zoals dit ook in het geval is in de andere onderwijsniveaus. De beheerder wordt immers opgewaardeerd tot directeur. Hierdoor dient de bepaling in punt 2° over de beheerder geschrapt te worden.

Artikel 86.

Dit artikel geeft de inrichtende macht de mogelijkheid om een personeelslid dat uiterlijk op 31 augustus 2023 – de vooravond van de ingang van het decreet onderwijsinternaten – vast benoemd is, op 1 september 2023 een nieuwe affectatie aan te bieden of in te gaan op een mutatie in een wervingsambt in het gewoon of buitengewoon basisonderwijs, in het gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of in een onderwijs-internaat. Deze nieuwe affectatie of mutatie is slechts mogelijk als er op 1 september 2023 een vacante betrekking is in het beoogde ambt en als het personeelslid in kwestie een vereist bekwaamheidsbewijs of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft voor het beoogde ambt. Als het personeelslid ingaat op dit aanbod en de nieuwe affectatie aanvaardt of de gevraagde mutatie opneemt, dan houdt dit in dat het personeelslid ook de salarisschaal aanvaardt die aan het desbetreffende ambt is verbonden.

Artikel 87 tot en met 89.

Het bevorderingsambt van beheerder houdt op met bestaan en het bevorderingsambt van directeur wordt in de plaats ingevoerd in de onderwijsinternaten, zoals dit ook het geval is in de andere onderwijsniveaus. De beheerder wordt immers opgewaardeerd tot directeur. Hierdoor dient de term beheerder geschrapt te worden en kan de term directeur uniform toegepast worden. Ook in het kader van evaluatie is dit het geval.

Als een inrichtende macht in een internaat slechts een halftijdse betrekking in het ambt van directeur opricht, en het betrokken personeelslid deze betrekking van directeur combineert met een betrekking in een wervings- of selectieambt (internaatsmedewerker, administratief medewerker of adjunct-directeur) in dezelfde instelling, dan wordt het personeelslid voor beide ambten geëvalueerd door de inrichtende macht. Het personeelslid heeft geen tweede evaluator.

Artikel 90.

In dit artikel wordt in 1°, naar analogie met a), c) en d) omschreven wat er verstaan dient te worden onder de overheveling van een vestigingsplaats bij onderwijsinternaten.

Artikel 91.

De desbetreffende artikelen capteren overgangsmaatregelen die hun relevantie verloren heeft en mogen aldus geschrapt worden.

Artikel 92.

Voor de personeelsleden die in het schooljaar 2022-2023 in dienst zijn als contractueel personeelslid in een functie van opvoeder en aangesteld worden in een internaat binnen de omkadering (ORE) zoals voorzien in het decreet over de onderwijsinternaten en aldus statutair aangesteld worden, worden de diensten gepresteerd als contractueel personeelslid in een functie van opvoeder, met uitzondering van de periodes van politiek verlof of politiek mandaat, onbezoldigde ziekteperioden en verlof zonder wedde, beschouwd als dienstanciënniteit als vermeld in artikel 6, 23, 31 en 35. De diensten worden beschouwd alsof zij gepresteerd werden in het ambt van internaatsmedewerker in de personeelscategorie van het ondersteunend personeel in een internaat.

De contractuele personeelsleden die op 1 september 2023 statutair worden, kunnen onmiddellijk ook het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur verwerven als zij op 1 september 2023 een statutaire aanstelling krijgen als internaatsmedewerker, 290 dagen dienstanciënniteit op de teller hebben staan en zich voor 15 augustus 2023 op een correcte wijze kandidaat hebben gesteld bij de inrichtende macht. Voor het bepalen van de 290 dagen dienstanciënniteit wordt het aantal gepresteerde dagen niet met 1,2 vermenigvuldigd.

Opdat deze personeelsleden op 1 januari 2024 vastbenoemd zouden kunnen worden, wordt ingeschreven dat de voorwaarde betreffende de dienstanciënniteit vastgesteld

moet worden op 1 september 2023 en niet 31 augustus 2023. De inkanteling vindt immers pas plaats op 1 september 2023.

Tot slot, wordt ook opgenomen dat de contractuele personeelsleden die statutair worden hun door de inrichtende macht gevaloriseerde geldelijke anciënniteit als contractueel meenemen. Dit geldt voor alle ambten die in een onderwijsinternaat kunnen ingericht worden.

Artikel 93.

Het decreet over de onderwijsinternaten streeft naar schaalvergroting. Hierdoor zullen niet alle beheerders in de toekomst directeur kunnen worden. Vandaar dat in dit artikel een overgangsmaatregel wordt voorzien voor de beheerders die geen directeur worden.

De vastbenoemde beheerders die op 31 augustus 2023 titularis zijn van een betrekking en die op 1 september 2023 niet als directeur in een onderwijsinternaat worden aangesteld, worden, voor het volume van de opdracht waarvan ze op 31 augustus 2023 titularis zijn, aangesteld in het ambt van internaatsmedewerker in de personeelscategorie van het ondersteunend personeel binnen de omkadering (ORE) zoals voorzien in het decreet over de onderwijsinternaten.

Omdat hun loon een verworven recht is, behouden zij de salarisschaal die zij genieten op 31 augustus 2023, tenzij ze door het besluit van de Vlaamse Regering dat de salarisschalen regelt, recht hebben op een gunstiger salaris.

AFDELING 4. WIJZIGINGEN VAN HET DECREET VAN 5 APRIL 1995 TOT OPRICHTING VAN ONDERHANDELINGSCOMITÉS IN HET VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Artikel 94.

Bevat een terminologische wijziging van "internaten" naar "onderwijsinternaten".

Artikel 95.

Bevat een terminologische wijziging van "kostgelden van internaten" naar "persoonlijke bijdrage in onderwijsinternaten".

Artikel 96.

Bevat 2 terminologische wijzigingen van "internaat/internaten" naar "onderwijsinternaat/onderwijsinternaten".

AFDELING 5. WIJZIGINGEN VAN HET DECREET BASISONDERWIJS VAN 25 FEBRUARI 1997

Artikel 97.

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen internaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs grotendeels overgaan van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn. Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget.

Daarom wordt in het decreet de termen 'internaat' en 'internaten' vervangen door de termen 'onderwijsinternaat' en 'onderwijsinternaten'.

Daarnaast wordt de tweede paragraaf opgeheven daar de regeling rond het kostgeld geschrapt wordt in het decreet en opgenomen wordt in het decreet over de onderwijsinternaten.

Artikel 98.

De regeling rond het kostgeld wordt geschrapt in het decreet aangezien deze opgenomen wordt in het decreet over de onderwijsinternaten.

Artikel 99.

Door het schrappen van de notie 'internaten verbonden aan een school' wordt er gepreciseerd dat een onderwijsinternaat autonoom is en niet langer formeel verbonden is aan een school.

Daarnaast wordt er een terminologische wijziging gedaan, zie de toelichting bij artikel 97, eerste en tweede paragraaf.

Artikel 100.

Zie de toelichting bij artikel 97.

Artikel 101.

Zie de toelichting bij artikel 97.

Artikel 102.

Door deze terminologische wijziging wordt er verduidelijkt dat in de nieuwe regelgeving rond onderwijsinternaten de notie 'internaten voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben' ophoudt te bestaan en vervangen wordt door 'internaten wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben en die overeenkomstig artikel 28 van het decreet over de onderwijsinternaten bijkomende verblijfsdagen invullen'. Zie hierover ook de toelichting bij artikel 28, tweede paragraaf.

Artikel 103.

Schrapt de 'internaten buitengewoon onderwijs' vermeld in deel III, hoofdstuk 4, afdeling 1, onderafdeling 2, van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 uit het artikel (en dus de regeling) voor de toekenning van aanvullende lestijden in het buitengewoon basisonderwijs voor het voeren van een gelijkekansenbeleid. Door het samengaan van het decreet over de onderwijsinternaten, waardoor de 'internaten buitengewoon onderwijs' niet meer bestaan, en de transitie, waardoor de huidige 'internaten buitengewoon onderwijs' (de MPIGO) een transitie maken naar welzijn is deze bepaling zonder voorwerp. De bepaling dient niet vervangen te worden, de betrokken voorzieningen die een transitie maken naar welzijn worden gevat door het bestaande punt a) 'gebruik maken van de module verblijf in een multifunctioneel centrum'.

Artikel 104.

Zie de toelichting bij artikel 102.

AFDELING 6. WIJZIGINGEN VAN HET DECREET VAN 6 JUNI 2008 HOUDENDE HET INSTELLEN VAN EEN ROOKVERBOD IN ONDERWIJSINSTELLINGEN EN CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Artikel 105.

Het decreet was reeds van toepassing op de internaten (het toepassingsgebied werd immers verruimd door het decreet van 15 juni 2018), echter werd het opschrift van het decreet niet aangepast aan deze verruiming. Daarom wordt in het decreet over de onderwijsinternaten het opschrift aangevuld met de term 'onderwijsinternaten' zodat het toepassingsgebied duidelijker wordt weergegeven.

Artikel 106.

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen internaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs grotendeels overgaan van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn. Binnen het decreet over

de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget.

De semi-internaten vallen omwille van hun specificiteit buiten het decreet onderwijsinternaten.

Daarom worden in het decreet de termen 'internaten' en 'tehuizen' geschrapt en vervangen door de term 'onderwijsinternaten'.

Artikel 107.

Zie de toelichting bij artikel 106.

Artikel 108.

Aangezien het decreet ook van toepassing is op onderwijsinternaten, wordt de term 'onderwijsinternataatsreglement' naar analogie met het school- en arbeidsreglement toegevoegd. Daarnaast wordt omwille van de coherentie met artikel 6 van het decreet van 6 juni 2008 ook het voorvoegsel "centrum" toegevoegd aan de opsomming.

AFDELING 7. WIJZIGINGEN VAN HET DECREET VAN 8 MEI 2009 BETREFFENDE DE KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

Artikel 109.

In artikel 4 van het decreet over de onderwijsinternaten wordt bepaald dat de onderwijsinspectie de voor haar gebruikelijke werkwijze hanteert zoals die geformuleerd is in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de uitvoeringsbesluiten (tenzij hiervan expliciet wordt afgeweken). Bijgevolg dient het decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs uitgebreid te worden zodat, wanneer toepasselijk, ook de onderwijsinternaten en de twee belangrijke instrumenten (referentiekader onderwijsinternataatskwaliteit en het onderwijsinternataatsreglement) hieronder kunnen ressorteren. We verruimen dan ook de definitie van 'instellingen' door in artikel 2 van het decreet de term 'onderwijsinternaten' toe te voegen. Daarenboven worden er in het gehele decreet toevoegingen gedaan met betrekking tot de onderwijsinternataatswerking, de bijhorende instrumenten en de missie en visie van onderwijsinternaten wanneer een analogie met de onderwijsinstellingen en CLB's noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 110.

Zie de toelichting bij artikel 109.

Artikel 111.

Zie de toelichting bij artikel 109.

Artikel 112.

Zie de toelichting bij artikel 109.

Artikel 113.

Zie de toelichting bij artikel 109.

Artikel 114.

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen internaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs groten-deels overgaan van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn. Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget.

Daarom worden in het decreet de termen 'internaat' en 'internaten' vervangen door de termen 'onderwijsinternaat' en 'onderwijsinternaten'.

Artikel 115.

Zie de toelichting bij artikel 109.

Artikel 116.

Door de woorden 'voor scholen' toe te voegen, wordt er duidelijk gemaakt dat artikel 35, §1, tweede lid van het decreet enkel van toepassing is op scholen en dus geen uitwerking heeft op CLB's en onderwijsinternaten. In onderwijsinternaten en CLB's is er immers geen inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

Daarnaast wordt er, om praktisch-organisatorische redenen, expliciet afgeweken van de termijn waarbinnen de Vlaamse Regering moet beslissen over de aanvraag van voorlopige erkenning. Op basis van het decreet over de onderwijsinternaten dient de Regering ten laatste op 15 juni zijn beslissing omtrent de voorlopige erkenning mee te delen. Indien er op 15 juni geen beslissing wordt meegedeeld, dan wordt de voorlopige erkenning geacht te zijn geweigerd.

Artikel 117.

Zie de toelichting bij artikel 109.

Door de woorden 'voor scholen' toe te voegen in artikel wordt er duidelijk gemaakt dat de tweede zin van artikel 38, §3 enkel van toepassing is op scholen en dus geen uitwerking heeft op CLB's en onderwijsinternaten.

Artikel 118.

De term 'internen' wordt toegevoegd als gevolg van de uitbreiding van het toepassingsgebied van het decreet tot de onderwijsinternaten.

Artikel 119.

Zie de toelichting bij artikel 109 en 118.

Artikel 120.

De onderwijsinspectie heeft, ingevolge het decreet over de onderwijsinternaten, ook een inspectieopdracht ten aanzien van de onderwijsinternaten. Hieruit volgt dat de samenstelling van de inspectie wijzigt en deze dus uit 3% personeelsleden met relevante beroepservaring in het onderwijsgebeuren moet bestaan.

AFDELING 8. WIJZIGINGEN VAN DE CODEX SECUNDAIR ONDERWIJS VAN 17 DECEMBER 2010**Artikel 121.**

Enerzijds streeft het decreet over de onderwijsinternaten naar gelijkheid tussen internaten en modernisering van het huidige internaatslandschap (bv. de term 'tehuizen' is niet meer hedendaags). Anderzijds zullen de internaten buitengewoon onderwijs groten-deels overgaan van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn. Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget.

De semi-internaten vallen omwille van hun specificiteit buiten het decreet onderwijsinternaten.

Daarom worden in het decreet de termen 'internaat', '(semi-)internaat', 'internaten' geschrapt en vervangen door 'onderwijsinternaat', 'semi-internaat' en 'onderwijsinternaten'.

Artikel 122.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Artikel 123.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Daarnaast wordt er door het schrappen van de notie 'internaten verbonden aan een school' gepreciseerd dat een onderwijsinternaat autonoom is en niet langer formeel verbonden is aan een school.

Artikel 124.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Artikel 125.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Artikel 126.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Artikel 127.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Artikel 128.

Zie de toelichting bij artikel 121.

Artikel 129.

Door de schrapping van de woorden 'of met een halftijdse opdracht van beheerder van het internaat verbonden aan een school voor zeevisserijonderwijs' wordt de regeling voor elke directeur waarvan de school de norm van ten minste 83, respectievelijk 120 regelmatige leerlingen niet bereikt, van toepassing.

Artikel 130.

Zie de toelichting bij artikel 123.

Artikel 131.

Zie de toelichting bij artikel 123.

Artikel 132.

Zie de toelichting bij artikel 123.

Artikel 133.

Zie de toelichting bij artikel 123.

Artikel 134.

Schrapt de 'internaten buitengewoon onderwijs' vermeld in deel III, hoofdstuk 4, afdeling 1, onderafdeling 2, van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 uit het artikel (en dus de regeling) voor de toekenning van aanvullende lestijden in het buitengewoon basisonderwijs voor het voeren van een gelijkekansenbeleid. Door het samengaan van het decreet over de onderwijsinternaten, waardoor de 'internaten buitengewoon onderwijs' niet meer bestaan, en de transitie, waardoor de huidige 'internaten buitengewoon onderwijs' (de MPIGO) een transitie maken naar welzijn is deze bepaling zonder voorwerp. De bepaling dient niet vervangen te worden, de betrokken voorzieningen die een transitie maken naar welzijn worden gevat door het eerste streepje.

AFDELING 9. WIJZIGINGEN VAN DE CODIFICATIE SOMMIGE BEPALINGEN VOOR HET ONDERWIJS VAN 28 OKTOBER 2016

Artikel 135 tot en met 147.

De huidige regelgeving voor internaten is opgenomen in "DEEL III. Internaten en tehuizen voor kinderen met ouders die geen vaste verblijfplaats hebben" van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016.

Dit deel wordt quasi integraal opgeheven omdat het decreet over de onderwijsinternaten de volledige regelgeving voor de onderwijsinternaten bevat.

Twee artikelen blijven nog in Deel III staan:

- artikel III.35, §4 kan niet worden opgeheven aangezien deze bepaling de rechtsgrond vormt voor het toekennen van subsidies in het kader van de regularisatie van de (ex)DAC-werknemers in de gesubsidieerde vrije onderwijsinternaten;
- artikel III.46 wordt niet opgeheven en aangepast zodat de omkadering voor aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering nog aan semi-internaten kan toegekend worden. De omkadering voor aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering in de onderwijsinternaten is opgenomen in het artikel 27.

Artikel 148.

De delegatie aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de verlofregeling wordt generieker geschreven, naar het voorbeeld van artikel V.28. Zo vermijden we dat dit artikel bij een wijziging van het onderwijslandschap (cfr. decreet onderwijsinternaten, decreet leersteun) telkens moet herschreven worden.

Artikel 149 en 150.

De opsomming 'school, centrum, internaat of tehuis' wordt telkens vervangen door de generieke term 'instellingen'. In artikel 2, §1 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en artikel 4, §1 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, waarnaar in artikel V.38 wordt verwezen, staan de instellingen die bedoeld worden duidelijk en volledig opgesomd.

Zo vermijden we dat dit artikel bij een wijziging van het onderwijslandschap (cfr. decreet onderwijsinternaten, decreet leersteun) telkens moet herschreven worden.

Artikel 151 tot en met 153 en artikel 155.

Opdat in dit hoofdstuk eveneens een aantal bepalingen meer generiek zouden omschreven kunnen worden, is het aangewezen om te verduidelijken wat voor de toepassing van dit hoofdstuk onder 'instellingen' wordt verstaan. Opnieuw gebruiken we de verwijzing naar instellingen zoals omschreven in de decreten rechtspositie. Dit is in lijn ook met de wijziging in artikel V.38.

Zo vermijden we dat dit artikel bij een wijziging van het onderwijslandschap (cfr. decreet onderwijsinternaten, decreet leersteun) telkens moet herschreven worden.

De opsomming 'school, centrum, internaat of tehuis' zal dus telkens vervangen worden door de generieke term 'instellingen'.

Artikel 154.

In dit artikel zijn momenteel niet alle personeelscategorieën opgenomen (bv. paramedisch personeel). Om deze vergetelheid recht te zetten, is ook hier gekozen voor een andere benadering. Door te verwijzen naar de personeelsleden, vermeld in artikel V.41 zijn we zeker dat er nu en in de toekomst geen personeelsleden of personeelscategorieën uitgesloten of vergeten worden. Hierdoor vermijden we ook ellenlange opsommingen.

Artikel 156 tot en met 158.

Ligt in lijn met de bovenvermelde wijzigingen en toelichtingen. Het is beter om geen opsomming op te nemen maar generiek te verwijzen naar de term 'instelling(en)'.

Artikel 159.

In hoofdstuk 12 van dit decreet worden de elementen van zorgvuldig bestuur van toepassing op de onderwijsinternaten. In het artikel 52 wordt aangegeven dat vragen en klachten kunnen ingediend worden bij de commissie Zorgvuldig Bestuur.

In artikel 159 wordt het artikel VII.5, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, waar de bevoegdheden van de commissie Zorgvuldig Bestuur opgesomd worden, aangepast aan de aanvulling die voortspuit uit het decreet over de onderwijsinternaten.

HOOFDSTUK 16. OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 160.

Bevat een algemene afwijking waardoor de termijnen van verval die in het decreet geformuleerd staan, en die gericht zijn op de gewone toepassing, voor het startjaar (2023/2024) niet als termijn van verval gehanteerd worden. De betrokken onderwijsinternaten zullen die termijnen immers pas kennen en er naar handelen als die termijn reeds voorbij is.

Artikel 161.

Bevat een afwijking op artikel 7 zodat de in het schooljaar 2022/2023 bestaande, gefinancierde en gesubsidieerde internaten en de onderwijsinternaten die op 1 september 2023 van start gaan als resultaat van een fusie tussen bestaande internaten geen erkenning dienen aan te vragen, deze internaten worden automatisch erkend als onderwijsinternaat binnen de contouren van dit decreet.

Een afwijking op de aanvraag voor financiering of subsidiëring (artikel 23, §4) is niet nodig. Het feit dat voor de betrokken internaten de gegevens van de internen op de eerste schooldag van februari 2023 werden doorgegeven geldt als aan vraag tot financiering of subsidiëring.

Artikel 162.

Dit decreet brengt, terecht, de onderwijsinternaten tot een zekere schaalvergroting. Zie eerdere toelichting. Voor sommige besturen betekent dit dat men belangrijke en mogelijk moeilijke, gevoelige beslissingen moet nemen (fusies, bijkomend aanbod inrichten, ...) om de besturen bij aanvang van de implementatie van dit decreet daartoe de nodige tijd te geven, zal de systematiek van twee opeenvolgende genadejaren, voor die onderwijsinternaten die middels een fusiecompromis blijf geven van een vergaande intentie tot schaalvergroting, pas spelen vanaf de telling op de eerste schooldag van februari 2025. Tot aan die teldag bevinden alle onderwijsinternaten die een fusiecompromis afsluiten zich in de feiten in de situatie van en gedoogjaar.

Een fusiecompromis komt tot stand na een beslissing van een bestuur of besturen. De Regering bepaalt de wijze waarop het fusiecompromis moet gemeld worden aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 163.

In dezelfde bewegingen, toegelicht bij het vorige artikel, kan het zijn dat een bestuur beslist om de werking van het onderwijsinternaat stop te zetten. De betrokken internen kunnen dan mogelijk bij een ander onderwijsinternaat terecht. In het geval het hier niet gaat om een fusie, of een herstructurering, omdat er geen vestigingsplaats opgericht wordt, wordt het onderwijsinternaat dat een substantiële stijging (+ 20 %) van zijn internen kent gedurende drie schooljaren in staat gesteld te hertellen op de eerste schooldag van oktober van het lopende schooljaar.

Artikel 164.

Bevat een afwijking op het artikel 25. De derde doelgroep binnen de berekening van de omkadering van de onderwijsinternaten zijn de internen van wie het verblijf in het on-

derwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening. Het kaderen van het verblijf in jeugdhulpverlening wordt aangetoond doordat er voor de interne een afsprakenkader en ondersteuningsplan (artikel 14) is opgemaakt. Rond de internen van wie het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening loopt er op dit moment nog een pilootproject (in drie regio's), waar in overleg met het werkveld (onderwijs en welzijn) de concrete toeleiding, de kwaliteitsvolle aanmelding en de opmaak/inhoud van de 'afsprakenkader en ondersteuningsplannen' uitgewerkt wordt.

Op de teldag eerste schooldag van februari 2023 zijn er nog geen internen waarvoor een afsprakenkader en ondersteuningsplan opgemaakt werd. Op die teldag werken we nog verder op de basis die de voorbije drie schooljaren gehanteerd werd voor de toekenning van bijkomend werkingsbudget (artikel III.20/2 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016): de internen ingeschreven op de teldag die beschikken over een jeugdhulpverleningsbeslissing voor de typemodule specifieke actie of over een vonnis van de jeugdrechtbank.

De pilootprojecten lopen van 1 januari 2023 t.e.m. 31 december 2023. Het is dus nog niet zeker of op de volgende teldag, de eerste schooldag van februari 2024, er voldoende basis is om een berekening te baseren op de afsprakenkader en ondersteuningsplannen. In de overgangsmaatregel wordt de berekening voor het schooljaar 2024/2025 dan ook meegenomen.

De inwerkingtreding van het artikel 14, geformuleerd in artikel XXX hangt samen met deze overgangsmaatregel. Het artikel 14 zal pas gelden voor de inschrijvingen in functie van het schooljaar 2024/2025.

Artikel 165.

Bevat een afwijking op het artikel 26, §1, zodat de omkadering 'aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering' voor het schooljaar 2023/2024 niet berekend wordt op basis van de toegekende omkadering van het voorgaande schooljaar (2022/2023) maar wel op basis van de berekende omkadering voor het schooljaar 2023/2024.

Deze maatregel is nodig omdat er voor het schooljaar 2022/2023 geen omkadering uitgedrukt in ORE is. Het omzetten van de toegekende omkadering 2022/2023 van ambten en uren naar ORE is in deze geen oplossing omdat ze geen recht doet aan de verschuiving van werkingsbudget naar omkadering die één van de grondslagen van het decreet over de onderwijsinternaten is.

Voor de onderwijsinternaten die een fusie aangaan, zonder dat deze effect heeft op het bestaande vestigingsplaatsen wordt duidelijk aangegeven dat het fusie-onderwijsinternaat de berekende omkadering voor aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering van de twee of meer fusionerende internen behoudt.

Artikel 166.

In de regeling voor de toekenning van omkadering voor de bijkomende verblijfsdagen is er een bepaald dat de omkadering voor nieuw aanbod gebaseerd is op de telling van de ingevulde verblijfsdagen in de maand september van het lopende schooljaar voor het eerste bestaansjaar en op de telling van de ingevulde verblijfsdagen in de maand september t.e.m. januari van het voorafgaande schooljaar voor het tweede bestaansjaar.

Voor nieuw aanbod dat daadwerkelijk pas in de toekomst zal ontstaan is dit een adequate regeling.

Maar, op vandaag zijn er internaten die, al dan niet gefinancierd of gesubsidieerd, reeds in opvang op de 'bijkomende verblijfsdagen' voorzien. Voor deze onderwijsinternaten

kan de berekening van de omkadering voor de schooljaren 2023/2024 en 2024/2025 wel gebeuren op basis van concreet ingevulde bijkomende verblijfsdagen. Ook al is deze nieuwe regeling nog niet van toepassing, de nodige informatie kan wel ter beschikking gesteld worden.

Voor die onderwijsinternaten is er een afwijking op artikel 27.

De omkadering voor 2023/2024 wordt toegekend op basis van het aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen tijdens de maanden januari t.e.m. mei 2023. Dit aantal wordt vermenigvuldigd met 109,1 ORE ($45,46 * 12 / 5$).

De omkadering voor 2024/2025 wordt toegekend op basis van het aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen tijdens het volledige jaar dat de teldag voorafgaat (en niet vijf maanden zoals dat voor echt nieuw aanbod geldt).

Andere bepalingen van het artikel 27 blijven onverminderd van toepassing.

Artikel 167.

Deze overgangsmaatregel maakt het mogelijk dat een bestuur, onder welbepaalde voorwaarden en beperkt in de tijd, omkadering (ORE) kan omzetten naar werkingsbudget.

Met dit decreet versterken we de onderwijsinternaten. De subsidiëring/financiering is meer gericht de toekenning van omkadering (waarbij het personeel onder de rechtspositieregeling zal vallen). Het bestuur kan zo nog beter beleid voeren en de internen adequaat omringen en begeleiden. De subsidiëring/financiering is minder gericht op het toekennen van werkingsbudget. Dit is een bewuste keuze, die gebeurde uit kwalitatieve overwegingen.

We zijn echter niet blind voor de omslag die de besturen door deze nieuwe situatie moeten maken en willen besturen daar ook de tijd toe geven. Vandaar deze overgangsmaatregel.

Maar, indien besturen beslissen om ORE om te zetten in werkingsbudget, dan gaat dit ten koste van de verhouding internen/personeel. Het bestuur moet dus zeer omzichtig omgaan met deze mogelijkheid.

Deze overgangsmaatregel gaat in zekere zin in tegen het leidend principe van het decreet. Daarom zijn er aan deze overgangsmaatregel strikte voorwaarden verbonden. De maatregel is uitdrukkelijk een overgangsmaatregel die eindig is. De betrokken besturen dienen de periode dan ook te gebruiken om de nodige maatregelen te nemen gericht op de langere termijn.

De mogelijkheid tot omzetting is beperkt tot acht schooljaren. Er zit ook een afbouw in waarbij het de eerste 5 schooljaren beperkt is tot 30% van de toegekend ORE, waarna dit percentage daalt tot respectievelijk 20%, 15% en 10% van de toegekend ORE voor de laatste drie schooljaren van de overgangsmaatregel. De overgangsmaatregel mag niet leiden tot ter beschikking stelling en het bestuur moet de organiseerbaarheid en de kwaliteitsverwachting bewaken.

Bovendien wordt er bepaald dat het totaal van de omgezette ORE niet meer mag bedragen dan het verschil tussen het werkingsbudget zoals verkregen voor de inwerkingtreding van dit decreet en het werkingsbudget zoals verkregen overeenkomstig artikel 36. Voor de toepassing van dit artikel wordt dat volume berekend door het aantal internen te vermenigvuldigen met 1.300 euro. Het werkingsbudget 'exact per interne' is pas later gekend, dat zal licht verschillen van 1.300 euro. Daarnaast is er een bijkomende moeilijkheid voor de precieze berekening van het werkingsbudget voor de ingevulde bijkomende verblijfsdagen. Doordat we 1.300 euro in het decreet inschrijven kunnen alle

betrokkenen op voorhand hun berekeningen maken en hun beslissingen nemen, en orde van grootte blijft het verschil tussen het huidige werkingsbudget en het toekomstige werkingsbudget de basis voor het bepalen van de toegelaten omvang van de omzetting.

Als een onderwijsinternaat gebruik wilt maken van de mogelijkheid tot omzetting van ORE, dient het onderwijsinternaat uiterlijk op 15 oktober van het schooljaar waarin het verkregen werkingsbudget zal gebruikt worden, het aantal ORE vast te leggen dat omgezet zal worden. Om deze overgangsmaatregel te laten aansluiten bij de regeling rond overdracht (artikel 33 en 34) werd er gekozen om de uiterlijke datum van vastlegging te bepalen op 15 oktober, het betreft immers één beslissing waarbij onderwijsinternaten bepalen hoe ze hun ORE zullen aanwenden. Deze beslissing geldt voor het gehele schooljaar dus ook voor de periode die voorafgaat aan 15 oktober van het schooljaar waarin het verkregen werkingsbudget zal ingezet worden. Dit betekent dat personeelsleden op de hoogte zullen zijn van de situatie voor de start van het schooljaar.

De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap zal voor elk onderwijsinternaat, berekenen hoeveel ORE een onderwijsinternaat mag omzetten en zal dit meedelen aan het bestuur van het desbetreffende onderwijsinternaat.

Gelet op de specificiteit van de problematiek, namelijk de budgettaire moeilijkheden die onderwijsinternaten zouden kunnen ondervinden omwille van de overgang naar de nieuwe systematiek rond het werkingsbudget, geldt deze overgangsmaatregel enkel voor onderwijsinternaten die op 31 augustus 2023 overeenkomstig artikel III.4 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 opgenomen waren in de financiering of subsidiëring, en de onderwijsinternaten die ontstaan zijn op 1 september 2023 uit een fusie van internaten die op 31 augustus 2023 overeenkomstig artikel III.4 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 opgenomen waren in de financiering of subsidiëring.

Het bestuur dient ook een omzettingsplan op te maken dat jaarlijks onderhandeld wordt in het bevoegd lokaal comité. Het omzettingsplan bevat een overzicht van de problemen die er zijn met betrekking tot het werkingsbudget zoals verkregen overeenkomstig artikel 36 en in voorkomend geval artikel 37. Het omzettingsplan moet ook vermelden welke stappen er gezet zullen worden om na de periode van de omzetten de budgettaire kosten te dekken zonder hierbij gebruik te moeten maken van de omzetting van ORE.

Met deze overgangsmaatregel staan we enige flexibiliteit toe in de wijze waarop besturen hun volume omkadering en werkingsbudget beheren. Voor een aantal onderwijsinternaten is deze flexibiliteit nodig zodat ze in staat zijn om bij de overgang van het oude naar het nieuwe systeem de nodige maatregelen te nemen en het effect op het werkingsbudget op te vangen.

Een concreet voorbeeld: een onderwijsinternaat waar meer dan 350 internen verblijven, zal rond 338.000 ORE genereren, het verlies in werkingsbudget (circa € 238.171) ten gevolge van de nieuwe systematiek, kan opvangen worden door plusminus 12% van het totaal van hun aantal ORE om te zetten. Het onderwijsinternaat zal vanuit de pakket ORE dan nog steeds meer omkadering kunnen aanwenden dan dat het vandaag kan.

Deze overgangsmaatregel doet verder een sterk appel op het beleidsvoerend vermogen van de besturen.

Artikel 168.

Het werkingsbudget wordt verdeeld overeenkomstig artikel 37. Deze verdeling is slechts van toepassing vanaf het schooljaar 2024/2025.

In punt 1° van artikel 166 wordt de werkwijze voor het schooljaar 2023/2024 opgenomen. Net als bij de afwijking op de berekening van de omkadering (artikel 162) is er voor de internaten die vandaag al verblijf op niet-schooldagen aanbieden een aangepaste regeling, gebaseerd op vijf maanden in de loop van het schooljaar 2022/2023. Voor echt nieuw aanbod is de berekening gebaseerd op de maand september 2023. Vermits er bij de verdeling van het werkingsbudget wordt uitgegaan van een startbedrag wordt door de toepassing van de coëfficiënten 2,4 en 12 het getelde aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen op jaarbasis gebracht.

In punt 2° van artikel 166 is er voor het schooljaar 2024/2025 een afwijking op de A1 coëfficiënt, voor het bepalen van de evolutie van het aantal ingevulde bijkomende verblijfsdagen. Omdat de gegevens zullen ontbreken om de A1 coëfficiënt op een goede manier te berekenen wordt de coëfficiënt op '1' gezet, waarbij de berekening voor het schooljaar 2024/2025 uitgaat van een gelijk gebleven populatie. Het globale volume voor het werkingsbudget wordt dan enkel geïndexeerd. Daarnaast geeft deze overgangsbepaling aan dat door de overgangsmaatregel in de eerste paragraaf de internaten die vandaag al verblijf op niet-schooldagen aanbieden op basis van een geheel jaar zullen tellen.

Artikel 169.

Is een afwijking op artikel 47 zodat de overheveling van een onderwijsinternaat van het ene bestuur naar het andere, wanneer dit plaatsvindt op 1 september 2023, pas gemeld moet worden op 1 juni 2023, i.p.v. 1 april zoals de in de standaardregeling.

Er wordt rekening mee gehouden dat op basis van het nieuwe decreet over de onderwijsinternaten besturen later op het jaar tot beslissingen komen omdat de gehele regelgevende context wat nieuwer is.

Artikel 170.

Is een afwijking op artikel 48 zodat fusies tussen onderwijsinternaten wanneer deze plaatsvinden op 1 september 2023, pas gemeld moet worden op 1 juni 2023, i.p.v. 1 april zoals in de standaardregeling.

Er wordt rekening mee gehouden dat op basis van het nieuwe decreet over de onderwijsinternaten besturen later op het jaar tot beslissingen komen omdat de gehele regelgevende context wat nieuwer is.

Artikel 171.

Door dit decreet over de onderwijsinternaten wordt er een omslag (transitie) gemaakt van het oude naar het nieuwe financieringsmodel.

Naast andere overgangsmaatregelen in dit decreet zijn er twee maatregelen specifiek gericht op het effect op het werkingsbudget, door de toekenning van een transitiebudget.

De maatregel opgenomen in de eerste paragraaf:

Aan onderwijsinternaten met minder dan 45 internen wordt een transitiebudget toegekend om de overgang van het ene naar het andere systeem, naast de andere overgangsmaatregelen, te faciliteren.

Gelet op de doelstelling om te komen tot een onderwijsinternaat dat past in de nieuwe regelgeving wordt het transitiebudget enkel toegekend aan de besturen van de onderwijsinternaten (met minder dan 45 internen) waarvoor er een fusiecompromis werd afgesloten (zie toelichting bij het artikel 162).

De maatregel in de tweede paragraaf:

De Regering , kan een bijkomend transitiebudget toekennen aan onderwijsinternaten die dit nodig hebben n.a.v. aangegane externe engagementen.

Enkel onderwijsinternaten die in het schooljaar 2022/2023 reeds bestonden (als internaat) of nieuwe onderwijsinternaten ontstaan uit een fusie van bestaande onderwijsinternaten kunnen een aanvraag indienen. Bij een nieuw onderwijsinternaat of bij onderwijsinternaten die ontstaan uit de transitie-operatie van sommige voorzieningen van onderwijs naar welzijn is er immers geen ijkingspunt.

Volgende onderwijsinternaten kunnen een aanvraag doen voor de toekenning van het bijkomend transitiebudget:

- 1° het onderwijsinternaat dat voldoet aan de rationalisatienorm van 62.875 ORE;
- 2° het onderwijsinternaat dat een samenwerkingsovereenkomst met een jeugdhulp-aanbieder heeft afgesloten (m.u.v. de onderwijsinternaten ontstaan door de transitie van sommige voorzieningen van onderwijs naar welzijn);
- 3° de onderwijsinternaten die een fusiecompromis zijn aangegaan (zie toelichting artikel 162).

Bij de omzetting van ORE's naar werkingsmiddelen kan er maximaal 30 % worden omgezet. Indien de omzetting níet nodig is, hoeft het internaat maar alleen het nodig aantal ORE conform wat in het lokaal comité is afgesproken om te zetten.

Hierbij wordt ook rekening gehouden met de voorwaarden in artikel 167. Bv. er mag hierdoor geen terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking ontstaan.

Dit decreet voorziet een derde mogelijkheid voor een bestuur om er voor te zorgen dat het onderwijsinternaat de rationalisatienorm haalt, nl. door het vanuit eigen middelen aankopen van voldoende ORE om de norm van 62.875 te halen. Deze onderwijsinternaten zijn uitgesloten van de regeling, het toekennen van het fusiebudget zou immers betekenen dat de overheid de toepassing van artikel 23, §3 zelf financiert.

HOOFDSTUK 17. INWERKINGTREDINGSBEPALING

Artikel 172.

Behoeft geen toelichting

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS